

Центральноукраїнський національний технічний університет
Економічний факультет
Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

«ДОПУЩЕНО ДО
ЗАХИСТУ»
Завідувач кафедри
д.е.н., проф.
_____ Володимир ЗАЙЧЕНКО
« ____ » _____ 2026 року

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**на тему:
УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ АГРОТЕХ С.
ТИШКІВКА, НОВОУКРАЇНСЬКИЙ РАЙОН, КІРОВОГРАДСЬКА
ОБЛАСТЬ)**

**«IMPROVING INVESTMENT SUPPORT FOR AGRIBUSINESS
DEVELOPMENT»**

Виконав здобувач вищої освіти
2м курсу групи ЕА24м (2)
ОПП «Економіка аграрних
підприємств та ринок землі»
за спеціальністю 051 «Економіка»

_____ Ігор ШАПОШНИК
« ____ » _____ 2026 року

Керівник роботи: к.т.н., доцент
_____ Ольга ЧУМАЧЕНКО
« ____ » _____ 2026 року

Рецензент роботи: к.е.н., доцент
_____ Валерій ПОДПІЛІСТНИЙ
« ____ » _____ 2026 р.

**м. Кропивницький
2026 р.**

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет Економічний
Кафедра Економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи
Рівень вищої освіти магістр
Галузь знань Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність 051 «Економіка»
ОПП «Економіка аграрних підприємств та ринок землі»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Економіки, підприємництва та
готельно-ресторанної справи

д.е.н. проф. Володимир ЗАЙЧЕНКО

« _____ » _____

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Шапошникова Ігоря Станіславовича

Тема роботи «Удосконалення інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу (на прикладі ТОВ Агротех с. Тишківка, Новоукраїнський район, Кіровоградська область)»

1. Керівник роботи Чумаченко Ольга Сергіївна, канд. техн. наук, доцент

2. Строк подання роботи до захисту _____ 2026 року

3. Мета та завдання кваліфікаційної роботи. Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад та розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу на прикладі ТОВ «Агротех».

Для досягнення поставленої мети у роботі визначено такі завдання дослідження:

- розкрити економічну сутність інвестицій та інвестиційного забезпечення агробізнесу;
- дослідити джерела, механізми та інструменти інвестиційного забезпечення аграрних підприємств;
- визначити сучасні тенденції та проблеми інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу в Україні;
- надати організаційно-економічну характеристику діяльності ТОВ «Агротех»;

- здійснити оцінку фінансово-економічного стану підприємства та ефективності його діяльності;
- провести аналіз формування та використання інвестиційних ресурсів підприємства;
- обґрунтувати напрями підвищення ефективності інвестиційного забезпечення розвитку підприємства;
- сформувати інвестиційну стратегію розвитку ТОВ «Агротех» в умовах воєнних та післявоєнних викликів;
- здійснити економічне обґрунтування запропонованих заходів та оцінити їх ефективність.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	<i>Ознайомлення з літературними джерелами</i>	<i>лютий 2026 р.</i>	
2.	<i>Написання вступу та першого розділу</i>	<i>березень 2026 р.</i>	
3.	<i>Написання другого розділу</i>	<i>березень 2026 р.</i>	
4.	<i>Написання третього розділу</i>	<i>квітень 2026 р.</i>	
5.	<i>Оформлення кваліфікаційної роботи</i>	<i>квітень 2026 р.</i>	
6.	<i>Перевірка роботи на унікальність та виявлення академічного плагіату</i>	<i>травень 2026 р.</i>	
7.	<i>Підготовка ілюстративного матеріалу, отримання відгуку наукового керівника, зовнішньої рецензії, підготовка до захисту</i>	<i>травень 2026 р.</i>	

Дата видачі завдання

« ____ » _____ 2026 року

Керівник роботи _____ Чумаченко О.С.
(підпис)

Завдання прийнято до виконання

« ____ » _____ 2026 року

Здобувач _____ Шапошник І.С.
(підпис)

АНОТАЦІЯ

Шапошник І. С. «Удосконалення інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу (на прикладі ТОВ «Агротех» с. Тишківка, Новоукраїнський район, Кіровоградська область)». Кваліфікаційна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за ОПП «Економіка агробізнесу та ринок землі» зі спеціальності 051 «Економіка» / Центральноукраїнський національний технічний університет. Кропивницький, 2026. 89 с.

У першому розділі роботи досліджено теоретичні основи інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу, розкрито економічну сутність інвестицій та інвестиційного забезпечення аграрних підприємств, проаналізовано джерела, механізми та інструменти інвестиційного забезпечення, а також сучасні тенденції та проблеми розвитку агробізнесу в Україні.

У другому розділі надано організаційно-економічну характеристику ТОВ «Агротех», проведено комплексний аналіз фінансово-економічного стану підприємства, оцінено ліквідність, платоспроможність, ділову активність і рентабельність діяльності, а також здійснено аналіз формування та використання інвестиційних ресурсів підприємства.

У третьому розділі обґрунтовано напрями удосконалення інвестиційного забезпечення розвитку ТОВ «Агротех», сформовано інвестиційну стратегію підприємства в умовах воєнних та післявоєнних викликів, запропоновано заходи щодо цифровізації аграрного виробництва та здійснено економічне обґрунтування ефективності запропонованих рішень.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційне забезпечення, агробізнес, аграрне підприємство, фінансова стійкість, інвестиційна стратегія, цифровізація, ефективність діяльності.

ANNOTATION

Shaposhnyk I. S. “Improving investment support for agribusiness development (on the example of Agrotekh LLC, Tyshkivka village, Novoukrainskyi district, Kirovohrad region)”. Qualification thesis for the second (master’s) level of higher education under the educational program “Economics of Agribusiness and Land Market” in specialty 051 “Economics” / Central Ukrainian National Technical University. Kropyvnytskyi, 2026. 89 p.

The first chapter of the thesis examines the theoretical foundations of investment support for agribusiness development, reveals the economic essence of investments and investment support of agricultural enterprises, analyzes the sources, mechanisms and instruments of investment support, as well as current trends and problems of agribusiness development in Ukraine.

The second chapter provides the organizational and economic characteristics of Agrotekh LLC, conducts a comprehensive analysis of the financial and economic condition of the enterprise, evaluates liquidity, solvency, business activity and profitability, and analyzes the formation and use of investment resources of the enterprise.

The third chapter substantiates the directions for improving investment support for the development of Agrotekh LLC, develops the enterprise’s investment strategy under wartime and post-war challenges, proposes measures for digitalization of agricultural production and provides an economic justification for the effectiveness of the proposed solutions.

Keywords: investments, investment support, agribusiness, agricultural enterprise, financial stability, investment strategy, digitalization, business efficiency.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1	10
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ	10
1.1. Економічна сутність інвестицій та інвестиційного забезпечення агробізнесу	10
1.2. Джерела, механізми та інструменти інвестиційного забезпечення аграрних підприємств	16
1.3. Сучасні тенденції та проблеми інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу в Україні.....	21
РОЗДІЛ 2	29
АНАЛІЗ СИСТЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТОВ «АГРОТЕХ»	29
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Агротех» ..	29
2.2. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства та ефективності його діяльності	36
2.3. Аналіз формування та використання інвестиційних ресурсів ТОВ «Агротех»	51
РОЗДІЛ 3	59
НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТОВ «АГРОТЕХ»	59
3.1. Шляхи підвищення ефективності інвестиційного забезпечення розвитку підприємства.....	59
3.2. Формування інвестиційної стратегії розвитку ТОВ «Агротех» в умовах воєнних та післявоєнних викликів	65
3.3. Економічне обґрунтування запропонованих заходів та оцінка їх ефективності	69
ВИСНОВКИ	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	83
ДОДАТКИ	89

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасний розвиток аграрного сектору України відбувається в умовах високої економічної нестабільності, воєнних ризиків, інфляційних процесів, логістичних обмежень та дефіциту інвестиційних ресурсів. За таких умов особливого значення набуває проблема формування ефективної системи інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу, оскільки саме інвестиції виступають основою модернізації виробництва, оновлення матеріально-технічної бази, впровадження інноваційних технологій та забезпечення конкурентоспроможності аграрних підприємств. В умовах воєнного стану інвестиційна діяльність підприємств аграрного сектору істотно ускладнюється внаслідок зростання фінансових ризиків, нестабільності зовнішнього середовища, обмеженого доступу до кредитних ресурсів, порушення експортно-логістичних ланцюгів та скорочення обсягів міжнародного інвестування.

Особливої актуальності проблема інвестиційного забезпечення набуває для аграрних підприємств, діяльність яких потребує значних обсягів капіталовкладень для підтримання виробничих процесів, оновлення техніки, розвитку виробничої інфраструктури та впровадження сучасних цифрових технологій. У сучасних умовах ефективне функціонування підприємств агробізнесу неможливе без використання інноваційних рішень, автоматизованих систем управління, технологій точного землеробства, GPS-моніторингу та цифровізації виробничих процесів. Саме тому формування ефективної інвестиційної стратегії виступає одним із ключових чинників забезпечення стабільного функціонування та довгострокового розвитку аграрних підприємств у воєнний та післявоєнний період.

Проблематика інвестиційного забезпечення аграрного сектору економіки, формування інвестиційних ресурсів, оцінювання ефективності інвестиційної діяльності та управління інвестиційними процесами досліджувалася у працях багатьох українських учених, зокрема І. Безп'ятої, О.

Шуст, О. Варченко, Д. Крисанова, Н. Покотильської, Р. Янчевського, О. Сіренко, Б. Куяви, С. Стоянової-Коваль, Є. Слуцького, В. Покиньчереда, О. Тімченко, С. Степаненко, А. Гурського, У. Бережницької, Т. Паневник та інших. У сучасних наукових дослідженнях значна увага приділяється питанням інвестиційного забезпечення аграрного сектору в умовах воєнних ризиків, цифрової трансформації агробізнесу, розвитку інноваційних технологій, формування механізмів державної підтримки інвестиційної діяльності, розвитку циркулярної економіки та впровадження ресурсозберігаючих технологій.

Теоретичні та методичні аспекти інвестиційного забезпечення розвитку підприємств, оцінювання ефективності інвестицій та формування інвестиційних стратегій також широко висвітлені у сучасній економічній літературі. Результати цих досліджень стали основою сучасних підходів до управління інвестиційною діяльністю підприємств, оцінювання інвестиційної привабливості, забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання та формування інноваційно орієнтованої моделі розвитку агробізнесу.

Водночас, незважаючи на значний науковий доробок, питання удосконалення інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу в умовах воєнних та післявоєнних викликів потребують подальшого дослідження. Особливо це стосується формування ефективних механізмів фінансування інвестиційної діяльності, цифровізації аграрного виробництва, оцінювання ефективності інвестиційних проєктів та розроблення практичних рекомендацій щодо підвищення результативності використання інвестиційних ресурсів аграрних підприємств.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад та розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу на прикладі ТОВ «Агротех».

Для досягнення поставленої мети у роботі визначено такі **завдання дослідження**:

- розкрити економічну сутність інвестицій та інвестиційного забезпечення агробізнесу;
- дослідити джерела, механізми та інструменти інвестиційного забезпечення аграрних підприємств;
- визначити сучасні тенденції та проблеми інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу в Україні;
- надати організаційно-економічну характеристику діяльності ТОВ «Агротех»;
- здійснити оцінку фінансово-економічного стану підприємства та ефективності його діяльності;
- провести аналіз формування та використання інвестиційних ресурсів підприємства;
- обґрунтувати напрями підвищення ефективності інвестиційного забезпечення розвитку підприємства;
- сформувати інвестиційну стратегію розвитку ТОВ «Агротех» в умовах воєнних та післявоєнних викликів;
- здійснити економічне обґрунтування запропонованих заходів та оцінити їх ефективність.

Об'єктом дослідження є процес інвестиційного забезпечення розвитку аграрного підприємства в умовах воєнних та післявоєнних викликів.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та прикладні аспекти формування і використання інвестиційних ресурсів ТОВ «Агротех» та напрями підвищення ефективності інвестиційного забезпечення його розвитку.

Методи дослідження. У процесі виконання кваліфікаційної роботи використано сукупність загальнонаукових та спеціальних методів дослідження. Метод теоретичного узагальнення застосовано для дослідження економічної сутності інвестицій та інвестиційного забезпечення агробізнесу. Методи аналізу та синтезу використано для систематизації наукових підходів до оцінювання інвестиційної діяльності підприємств. Горизонтальний і

вертикальний аналіз застосовано для дослідження структури та динаміки активів, капіталу та фінансових результатів підприємства. Коефіцієнтний метод використано для оцінювання ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності підприємства. Економіко-математичні методи та кореляційний аналіз використано для оцінювання взаємозв'язку між інвестиційними ресурсами та фінансовими результатами діяльності підприємства. Метод економічного прогнозування застосовано для оцінювання результативності запропонованих заходів та визначення ефективності інвестиційного проєкту.

Інформаційною базою дослідження є фінансова звітність ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки, статистичні та аналітичні матеріали, нормативно-правові акти України, наукові праці українських і зарубіжних учених та відкриті інформаційні ресурси щодо розвитку аграрного сектору економіки та інвестиційної діяльності підприємств.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розвитку теоретико-методичних положень та розробленні практичних рекомендацій щодо удосконалення інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу в умовах воєнних та післявоєнних викликів на основі комплексного оцінювання ефективності використання інвестиційних ресурсів ТОВ «Агротех».

У роботі:

набули подальшого розвитку:

– підходи до формування інвестиційної стратегії розвитку аграрного підприємства шляхом інтеграції цифрових технологій, систем точного землеробства, GPS-моніторингу, автоматизованого управління виробничими процесами та інноваційних механізмів фінансування з урахуванням ризиків воєнного та післявоєнного періоду;

– дістало подальший розвиток економічне обґрунтування інвестиційних заходів шляхом застосування системи показників рентабельності, окупності інвестицій, прогнозування економічного ефекту та

кореляційного аналізу взаємозв'язку між обсягами інвестиційних ресурсів і фінансовими результатами діяльності підприємства;

удосконалено:

– практичні рекомендації щодо підвищення ефективності використання інвестиційних ресурсів аграрного підприємства на основі оптимізації структури джерел фінансування, активізації інноваційно-інвестиційної діяльності та впровадження сучасних цифрових рішень у систему управління агробізнесом.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що запропоновані у роботі рекомендації можуть бути використані ТОВ «Агротех» для підвищення ефективності інвестиційної діяльності, удосконалення системи фінансового забезпечення, модернізації виробництва та впровадження сучасних цифрових технологій. Практичну цінність мають запропоновані заходи щодо цифровізації аграрного виробництва, формування інвестиційної стратегії підприємства та оцінювання економічної ефективності інвестиційних проєктів.

Апробація результатів та публікації. У тезах, представлених на V Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми економіки та підприємництва в умовах викликів і загроз» (22 квітня 2026 р., м. Кропивницький), висвітлені окремі результати наукового дослідження на тему: «Інвестиційне забезпечення сталого розвитку підприємств агробізнесу».

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг становить 89 сторінки друкованого тексту, містить 11 таблиць і 9 рисунків, список використаних джерел містить 41 джерело.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ

1.1. Економічна сутність інвестицій та інвестиційного забезпечення агробізнесу

Економічний розвиток аграрного сектору в умовах трансформації національної економіки, посилення глобалізаційних процесів та зростання конкуренції на світових аграрних ринках безпосередньо залежить від ефективності інвестиційної діяльності. Саме інвестиції формують основу структурної модернізації аграрного виробництва, забезпечують оновлення матеріально-технічної бази підприємств, створюють умови для впровадження інноваційних технологій, розвитку виробничої та соціальної інфраструктури, а також сприяють підвищенню конкурентоспроможності суб'єктів агробізнесу. У сучасних умовах інвестиції виступають не лише джерелом фінансових ресурсів, а й одним із ключових чинників економічного зростання, забезпечення продовольчої безпеки держави та сталого розвитку сільських територій.

Питання економічної сутності інвестицій та інвестиційного забезпечення агробізнесу є предметом численних наукових досліджень, оскільки інвестиційна діяльність має багатогранний характер і охоплює широкий спектр економічних, фінансових, організаційних та соціальних відносин. У науковій літературі поняття «інвестиції» розглядається як система вкладення матеріальних, фінансових, інтелектуальних та інших ресурсів у різні сфери економічної діяльності з метою отримання прибутку або досягнення соціально-економічного ефекту. Відповідно до Господарського кодексу України інвестиціями визнаються довгострокові вкладення різних видів майна, інтелектуальних цінностей та майнових прав в об'єкти господарської діяльності з метою отримання доходу або досягнення іншого соціального ефекту [6].

Етимологічно термін «інвестиції» походить від латинського слова «invest», що означає вкладення капіталу або ресурсів у певний об'єкт із розрахунком на отримання майбутньої вигоди. Проте в сучасній економічній науці інвестиції мають значно ширше трактування. Вони розглядаються як складна економічна категорія, що відображає процес перетворення заощаджень у капітал, забезпечує розширене відтворення виробництва та сприяє економічному розвитку як окремих підприємств, так і держави в цілому. У монографії І. В. Безп'ятої підкреслюється, що інвестиції виступають фундаментом забезпечення конкурентоспроможності національного товаровиробника, передумовою інтеграції України у світовий економічний простір та важливим чинником модернізації господарського комплексу [6].

Економічна сутність інвестицій найбільш повно проявляється через їх функції у процесі суспільного відтворення. Насамперед інвестиції забезпечують формування та оновлення основного капіталу, створення нових виробничих потужностей, упровадження сучасних технологій та інноваційних рішень. Крім того, вони сприяють підвищенню продуктивності праці, ефективності використання ресурсного потенціалу та покращенню фінансових результатів діяльності підприємств. Для аграрного сектору інвестиції мають особливе значення, оскільки саме ця галузь характеризується високою капіталомісткістю, значною залежністю від природно-кліматичних факторів, сезонністю виробництва та тривалим періодом обороту капіталу. За таких умов стабільне функціонування агробізнесу потребує постійного залучення інвестиційних ресурсів, спрямованих на технічне переоснащення виробництва, розвиток інфраструктури, автоматизацію виробничих процесів та впровадження інноваційних технологій.

Сутність інвестицій тісно пов'язана з категорією капіталу, оскільки інвестиції фактично виступають механізмом його примноження та ефективного використання. Вкладення капіталу у виробничу сферу дозволяє забезпечити розширене відтворення, підвищити рівень технологічного розвитку та створити передумови для економічного зростання. У зв'язку з цим

інвестиції виконують не лише економічну, а й соціальну функцію, оскільки сприяють створенню робочих місць, розвитку сільських територій, покращенню умов праці та підвищенню рівня життя населення.

У сучасних умовах інвестиції дедалі більше пов'язуються з інноваційним розвитком економіки. Для агробізнесу це означає необхідність переходу від екстенсивної моделі господарювання до інноваційно орієнтованої системи виробництва, яка базується на впровадженні цифрових технологій, автоматизованих систем управління, біотехнологій, енергоощадних технологій та сучасних логістичних рішень. У дослідженнях сучасних науковців наголошується, що ефективність агробізнесу значною мірою залежить від здатності держави забезпечити сприятливе інституційне середовище, стимулювати залучення інвестицій та формувати прозору інвестиційну політику.

Інвестиції в аграрному секторі мають багатофункціональний характер та охоплюють різні напрями вкладення ресурсів. Найбільш поширеним є поділ інвестицій на реальні та фінансові. Реальні інвестиції пов'язані з вкладенням коштів у створення або оновлення матеріальних і нематеріальних активів, тоді як фінансові інвестиції передбачають придбання цінних паперів, корпоративних прав та інших фінансових інструментів. Для аграрного сектору визначальне значення мають саме реальні інвестиції, оскільки вони забезпечують модернізацію виробництва, оновлення технічного парку, розвиток систем зберігання та переробки продукції, а також формування ефективної виробничої інфраструктури [26].

За джерелами формування інвестиції поділяють на власні, залучені та позикові. Власні інвестиційні ресурси формуються за рахунок прибутку підприємств, амортизаційних відрахувань та інших внутрішніх джерел. Позикові ресурси представлені банківськими кредитами, фінансовим лізингом та іншими формами кредитування. Залучені інвестиції включають кошти інвесторів, державну підтримку, грантове фінансування та іноземні інвестиції. У структурі інвестиційного забезпечення аграрного сектору України

домінують власні кошти підприємств, що свідчить про недостатній рівень розвитку механізмів зовнішнього фінансування [40].

Важливим аспектом дослідження є сутність інвестиційного забезпечення агробізнесу. Інвестиційне забезпечення являє собою систему економічних, організаційних, фінансових та правових механізмів, спрямованих на формування, залучення, розподіл та ефективне використання інвестиційних ресурсів у процесі розвитку аграрного сектору. Іншими словами, інвестиційне забезпечення є комплексною системою, яка охоплює всі етапи інвестиційного процесу — від формування джерел фінансування до оцінки результативності реалізованих інвестиційних проєктів.

У сучасних наукових дослідженнях інвестиційне забезпечення аграрного сектору розглядається як важливий елемент державної економічної політики та інструмент реалізації стратегії сталого розвитку. Зокрема, зазначається, що інвестиційне забезпечення повинно включати не лише фінансові ресурси, а й систему інституційного супроводу, механізми державного регулювання, інструменти стимулювання інвестиційної активності та методи оцінювання ефективності інвестиційних процесів [40]. Такий підхід дозволяє розглядати інвестиційне забезпечення як цілісну систему управління інвестиційними процесами в аграрному секторі.

Особливості інвестиційного забезпечення агробізнесу обумовлені специфікою функціонування аграрного виробництва. Сільське господарство характеризується підвищеним рівнем ризику, який пов'язаний із сезонністю виробництва, залежністю від природно-кліматичних умов, нестабільністю цінової кон'юнктури та високою ймовірністю втрати врожаю. Крім того, аграрний сектор має тривалий виробничий цикл, що зумовлює потребу у довгострокових інвестиційних ресурсах. За таких умов особливого значення набуває державна підтримка інвестиційної діяльності, яка має забезпечувати формування сприятливого інвестиційного клімату, розвиток фінансово-кредитної інфраструктури та стимулювання інноваційної активності аграрних підприємств.

Інвестиційне забезпечення агробізнесу в сучасних умовах дедалі більше орієнтується на принципи сталого розвитку та циркулярної економіки. Це обумовлено необхідністю раціонального використання природних ресурсів, зменшення негативного впливу аграрного виробництва на навколишнє середовище та забезпечення екологічної безпеки. У дослідженнях наголошується, що інвестиції у розвиток циркулярної економіки сприяють впровадженню ресурсозберігаючих технологій, мінімізації відходів та підвищенню ефективності використання ресурсного потенціалу аграрного сектору [31].

Особливого значення в сучасних умовах набувають інноваційно-інвестиційні процеси, які забезпечують формування конкурентоспроможного агробізнесу. Інвестиції в інновації сприяють впровадженню сучасної сільськогосподарської техніки, цифровізації виробництва, автоматизації технологічних процесів та розвитку аграрної науки. Саме інноваційна спрямованість інвестиційної діяльності дозволяє забезпечити довгострокову ефективність аграрного виробництва та підвищити його адаптивність до сучасних економічних викликів.

Водночас інвестиційне забезпечення агробізнесу в Україні супроводжується низкою проблем. До основних із них належать нестабільність економічного середовища, високий рівень інвестиційних ризиків, недостатній розвиток фінансового ринку, обмежений доступ аграрних підприємств до кредитних ресурсів, недосконалість механізмів державної підтримки та недостатній рівень захисту прав інвесторів. Значний негативний вплив на інвестиційну активність аграрного сектору мають також воєнні дії, руйнування виробничої інфраструктури, логістичні обмеження та скорочення обсягів міжнародного інвестування.

Попри наявні проблеми аграрний сектор України залишається одним із найбільш перспективних напрямів інвестування. Це пояснюється значним природно-ресурсним потенціалом, високою часткою аграрного сектору у структурі експорту, зростанням світового попиту на продовольство та

важливою роллю сільського господарства у забезпеченні економічної безпеки держави. У наукових дослідженнях підкреслюється, що стратегічним напрямом розвитку аграрного сектору має стати виробництво продукції з високим рівнем доданої вартості, впровадження кліматично орієнтованих технологій та реалізація концепції «зеленого» зростання [40].

У сучасних умовах особливої актуальності набуває проблема формування ефективної системи організаційного забезпечення інвестиційної діяльності аграрних підприємств. Організаційні аспекти інвестиційного забезпечення включають координацію взаємодії між суб'єктами інвестиційного процесу, планування та контроль використання інвестиційних ресурсів, формування інституційного середовища та створення ефективних механізмів управління інвестиціями [12]. Ефективність функціонування такої системи визначає рівень інвестиційної активності аграрного сектору та можливості його довгострокового розвитку.

Отже, економічна сутність інвестицій та інвестиційного забезпечення агробізнесу полягає у формуванні ресурсної бази розвитку аграрного сектору, забезпеченні структурної модернізації виробництва, підвищенні рівня технологічного розвитку та створенні передумов для сталого економічного зростання. Інвестиції виступають важливим інструментом реалізації стратегічних цілей аграрної політики держави, забезпечення продовольчої безпеки, розвитку сільських територій та інтеграції національного агробізнесу у світовий економічний простір. Ефективне інвестиційне забезпечення аграрного сектору є необхідною умовою підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств, забезпечення їх фінансової стійкості та формування інноваційної моделі розвитку агробізнесу в сучасних умовах господарювання.

1.2. Джерела, механізми та інструменти інвестиційного забезпечення аграрних підприємств

Інвестиційне забезпечення аграрних підприємств є однією з ключових передумов їх стабільного функціонування, підвищення конкурентоспроможності та забезпечення довгострокового розвитку. В умовах глобалізації, нестабільності економічного середовища, посилення воєнних ризиків та необхідності модернізації аграрного виробництва особливого значення набуває формування ефективної системи фінансового забезпечення інвестиційної діяльності. Саме інвестиції забезпечують оновлення матеріально-технічної бази аграрних підприємств, впровадження інноваційних технологій, розвиток виробничої та логістичної інфраструктури, а також створюють передумови для переходу аграрного сектору до інноваційно орієнтованої моделі розвитку [6].

У сучасних наукових дослідженнях інвестиційне забезпечення аграрного сектору розглядається як комплексна система форм, методів, важелів та інструментів формування, залучення, розподілу й ефективного використання інвестиційних ресурсів. При цьому важливе значення мають інструменти інвестиційного прогнозування, регулювання інвестиційної діяльності, оцінювання ефективності інвестицій та управління інвестиційними ризиками [40]. Такий підхід дозволяє забезпечити комплексність управління інвестиційними процесами та створити ефективний механізм ресурсного забезпечення аграрних підприємств.

Основою інвестиційного забезпечення аграрних підприємств виступають джерела формування інвестиційних ресурсів. У сучасних умовах вони поділяються на власні, залучені та позикові. Найбільшу частку у структурі інвестиційного забезпечення аграрного сектору займають власні кошти підприємств, що формуються за рахунок прибутку, амортизаційних відрахувань та інших внутрішніх фінансових ресурсів. Дослідження свідчать, що саме власний капітал залишається основним джерелом фінансування

інвестиційної діяльності аграрних підприємств України [40]. Це пояснюється обмеженим доступом суб'єктів агробізнесу до зовнішніх джерел фінансування, високою вартістю кредитних ресурсів та недостатнім рівнем розвитку фінансового ринку.

Рисунок 1.1 – Складові інвестиційного забезпечення аграрних підприємств

Джерело: сформовано автором

Власні інвестиційні ресурси забезпечують фінансову незалежність підприємств та дозволяють оперативно реалізовувати інвестиційні проєкти без залучення стороннього капіталу. Водночас їх недостатність часто стримує можливість масштабної модернізації виробництва та впровадження інновацій [25]. Особливо це стосується малих і середніх аграрних підприємств, які мають обмежений обсяг прибутку та низький рівень капіталізації. У сучасних умовах аграрні підприємства спрямовують власні інвестиційні ресурси переважно на оновлення технічного парку, придбання сільськогосподарської

техніки, модернізацію виробничих потужностей та розвиток систем зберігання продукції.

Важливим джерелом інвестиційного забезпечення аграрних підприємств є залучені фінансові ресурси. До них належать прямі іноземні інвестиції, кошти інвестиційних фондів, грантові ресурси, державне фінансування, а також кошти міжнародних фінансових організацій. Залучені інвестиції відіграють важливу роль у забезпеченні технологічної модернізації аграрного сектору, розвитку інноваційної діяльності та впровадженні сучасних управлінських рішень. Разом із тим обсяги іноземного інвестування в аграрний сектор України залишаються недостатніми через високий рівень інвестиційних ризиків, політичну нестабільність та недосконалість інституційного середовища [30].

Особливого значення в сучасних умовах набувають грантові програми та міжнародна технічна допомога, які спрямовані на підтримку розвитку малого та середнього агробізнесу, впровадження енергоощадних технологій, розвиток органічного виробництва та забезпечення сталого розвитку сільських територій. Грантові інструменти дозволяють аграрним підприємствам отримати фінансові ресурси на реалізацію інноваційних проєктів без необхідності повернення коштів, що є важливим фактором стимулювання інвестиційної активності. У сучасних умовах значну роль у підтримці аграрного сектору відіграють міжнародні донорські організації, програми Європейського Союзу, Світового банку, ЄБРР та інших міжнародних фінансових інституцій.

Суттєве значення для інвестиційного забезпечення аграрних підприємств мають позикові джерела фінансування, насамперед банківське кредитування. Кредитні ресурси дозволяють аграрним підприємствам залучати необхідний обсяг фінансових коштів для реалізації інвестиційних проєктів, оновлення матеріально-технічної бази та забезпечення сезонних потреб виробництва. Водночас кредитування аграрного сектору характеризується низкою проблем, серед яких високі процентні ставки,

жорсткі вимоги до заставного забезпечення, обмежені строки кредитування та високий рівень ризиків у сільському господарстві [40].

Для підвищення доступності кредитних ресурсів важливу роль відіграє державна підтримка аграрного сектору. Система державного регулювання інвестиційної діяльності включає бюджетне фінансування, компенсацію процентних ставок за кредитами, державні гарантії, податкові стимули, дотації та субсидії. У сучасних умовах державна підтримка є одним із ключових механізмів стимулювання інвестиційної активності аграрних підприємств та забезпечення їх фінансової стійкості [6]. Особливого значення державна підтримка набуває в умовах воєнного стану, коли аграрний сектор потребує додаткових фінансових ресурсів для відновлення виробництва, компенсації втрат та забезпечення продовольчої безпеки держави.

Важливим напрямом удосконалення інвестиційного забезпечення аграрних підприємств є розвиток інноваційних інвестиційних інструментів. У сучасній економіці дедалі більшого поширення набувають механізми аграрного лізингу, факторингу, венчурного фінансування, краудфандингу, аграрних розписок та державно-приватного партнерства. Використання таких інструментів дозволяє диверсифікувати джерела фінансування, знизити фінансові ризики та підвищити ефективність інвестиційної діяльності аграрних підприємств.

Одним із найбільш поширених інструментів фінансового забезпечення аграрного сектору є лізинг, який дозволяє підприємствам оновлювати технічну базу без значних одноразових витрат. Лізингові механізми особливо актуальні для малих і середніх аграрних підприємств, які мають обмежені можливості щодо придбання дорогої сільськогосподарської техніки за власні кошти. Використання аграрних розписок також сприяє розширенню доступу аграріїв до фінансових ресурсів, оскільки дозволяє залучати кошти під заставу майбутнього врожаю.

У сучасних умовах важливого значення набуває впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку аграрного сектору. Це передбачає

спрямування інвестиційних ресурсів на цифровізацію виробничих процесів, автоматизацію управління, розвиток біотехнологій, використання точного землеробства та впровадження кліматично орієнтованих технологій. У наукових дослідженнях наголошується, що ефективність агробізнесу значною мірою залежить від здатності держави створити сприятливе інституційне середовище та забезпечити стимули для інвестування у високотехнологічне виробництво [26].

Особливу роль у сучасній системі інвестиційного забезпечення аграрного сектору відіграють інструменти циркулярної економіки. У цьому контексті інвестиції спрямовуються на розвиток ресурсозберігаючих технологій, вторинну переробку відходів, використання відновлюваних джерел енергії та формування екологічно орієнтованої моделі аграрного виробництва. Серед ключових інструментів інвестиційного забезпечення розвитку аграрного сектору в умовах циркулярної економіки виділяють грантові програми, інвестиційні фонди, державні субсидії, механізми державно-приватного партнерства та залучення іноземних інвестицій [31].

Організаційний механізм інвестиційного забезпечення аграрних підприємств включає систему планування, координації, контролю та управління інвестиційними процесами. Ефективність функціонування такого механізму залежить від рівня розвитку нормативно-правового забезпечення, фінансової інфраструктури, інформаційно-консультаційної підтримки та інституційного середовища. У сучасних умовах важливим напрямом удосконалення організаційних аспектів інвестиційного забезпечення є формування інтегрованої системи взаємодії держави, фінансових установ, аграрного бізнесу та міжнародних партнерів [12].

Таким чином, джерела, механізми та інструменти інвестиційного забезпечення аграрних підприємств формують комплексну систему фінансового та організаційного забезпечення розвитку агробізнесу. Ефективне поєднання власних, залучених і позикових ресурсів, розвиток державної підтримки, удосконалення кредитних механізмів, активізація грантового

фінансування та впровадження інноваційних інвестиційних інструментів створюють передумови для модернізації аграрного виробництва, підвищення конкурентоспроможності підприємств та забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки України.

1.3. Сучасні тенденції та проблеми інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу в Україні

Сучасний розвиток агробізнесу в Україні відбувається в умовах трансформації економічного середовища, посилення глобальної конкуренції, структурних змін у системі аграрного виробництва та необхідності адаптації до воєнних і макроекономічних викликів. За таких умов інвестиційне забезпечення виступає одним із визначальних чинників ефективного функціонування аграрного сектору, оскільки саме інвестиції забезпечують модернізацію виробництва, підвищення продуктивності праці, розвиток інноваційної діяльності та формування конкурентних переваг аграрних підприємств. Водночас сучасний стан інвестиційної діяльності в агробізнесі характеризується поєднанням позитивних тенденцій і значної кількості системних проблем, що потребують комплексного вирішення на державному та корпоративному рівнях.

Аграрний сектор України традиційно залишається однією з ключових галузей національної економіки, забезпечуючи значну частку валового внутрішнього продукту, експортних надходжень та продовольчої безпеки держави. У сучасних умовах його значення суттєво посилилося, оскільки саме агробізнес демонструє відносну стійкість до кризових явищ та зберігає потенціал економічного зростання навіть за умов воєнного стану. У наукових дослідженнях наголошується, що аграрний сектор відіграє багатофункціональну роль у розвитку економіки, забезпечуючи не лише виробництво продовольства, а й розвиток суміжних галузей, зайнятість населення та підтримку сільських територій [37].

Однією із ключових сучасних тенденцій інвестиційного забезпечення агробізнесу є поступове відновлення інвестиційної активності після різкого скорочення обсягів капіталовкладень у 2022 році. Початок повномасштабної війни спричинив значне погіршення інвестиційного клімату, зростання рівня ризиків, руйнування виробничої та логістичної інфраструктури, що негативно вплинуло на інвестиційну діяльність аграрних підприємств [37]. Однак уже у 2023 році спостерігалось часткове відновлення капітальних інвестицій, що свідчить про адаптацію аграрного бізнесу до нових умов функціонування. Відновлення інвестиційної активності стало можливим завдяки стабілізації окремих виробничих процесів, державній підтримці аграрного сектору, міжнародній фінансовій допомозі та збереженню високого попиту на аграрну продукцію.

Важливою тенденцією сучасного інвестиційного забезпечення є посилення інноваційної спрямованості інвестиційної діяльності. У сучасних умовах аграрні підприємства дедалі більше орієнтуються на впровадження цифрових технологій, автоматизацію виробництва, використання систем точного землеробства, GPS-навігації, безпілотних технологій, автоматизованого контролю виробничих процесів та програмного забезпечення для управління аграрним бізнесом. Інноваційний розвиток аграрних підприємств розглядається як необхідна умова підвищення їх конкурентоспроможності, продуктивності та адаптивності до нестабільного зовнішнього середовища [37]. Особливої актуальності набувають інвестиції у цифровізацію агровиробництва, що відповідає концепції «Агробізнес 4.0», де ключову роль відіграють автоматизація, цифрові платформи та інтеграція інноваційних технологій у виробничий процес.

Суттєвою тенденцією є також переорієнтація інвестиційних потоків на забезпечення енергоефективності, екологічної безпеки та ресурсозбереження. У сучасних умовах аграрні підприємства все активніше інвестують у «зелені» технології, відновлювані джерела енергії, системи зменшення енергоспоживання, біогазові установки, органічне виробництво та екологічно

безпечні технології вирощування сільськогосподарської продукції. Це пов'язано як із необхідністю адаптації агробізнесу до кліматичних змін, так і з інтеграцією України до європейського економічного простору, де екологічні стандарти відіграють дедалі важливішу роль.

У структурі інвестиційного забезпечення агробізнесу зберігається тенденція домінування власних фінансових ресурсів підприємств. Дослідження свідчать, що більшість аграрних підприємств фінансують інвестиційну діяльність переважно за рахунок прибутку та амортизаційних відрахувань. Частка власного капіталу у структурі фінансування аграрного сектору залишається домінуючою, тоді як обсяги довгострокового кредитування та зовнішнього інвестування є недостатніми [30]. Така ситуація обумовлена високими ризиками аграрного виробництва, нестабільністю фінансового ринку та складністю залучення дешевих кредитних ресурсів.

Водночас сучасні тенденції свідчать про зростання ролі міжнародної фінансової підтримки та грантових програм. У сучасних умовах міжнародні фінансові організації, донорські фонди, програми Європейського Союзу та міжнародні банки розвитку відіграють важливу роль у підтримці аграрного сектору України. Грантове фінансування спрямовується на підтримку малого та середнього агробізнесу, впровадження інноваційних технологій, розвиток органічного виробництва, цифровізацію аграрного сектору та відновлення виробничої інфраструктури. Особливого значення міжнародна підтримка набуває в умовах воєнного стану, коли внутрішні фінансові ресурси держави та підприємств є обмеженими.

Сучасний етап розвитку інвестиційного забезпечення агробізнесу характеризується також посиленням концентрації інвестиційних ресурсів у великих агрохолдингах та середніх підприємствах. Саме великі аграрні компанії мають найбільші можливості щодо залучення фінансових ресурсів, упровадження інновацій та модернізації виробництва. Натомість малі та мікропідприємства часто стикаються з дефіцитом інвестиційних ресурсів, обмеженим доступом до кредитування та недостатньою державною

підтримкою [37]. Це призводить до формування значних диспропорцій у рівні технологічного розвитку різних категорій агровиробників та посилення інклюзивних розривів у аграрному секторі.

У галузевому аспекті найбільші обсяги інвестицій спрямовуються у рослинництво та тваринництво, що пояснюється їх стратегічною роллю у формуванні експортного потенціалу України та забезпеченні продовольчої безпеки. Особливо активно інвестуються напрями, пов'язані з вирощуванням зернових культур, олійних культур та розвитком тваринницьких комплексів [37]. Водночас інвестиції у допоміжну інфраструктуру, логістику, переробну галузь та сільські території залишаються недостатніми, що стримує комплексний розвиток аграрного сектору.

Попри позитивні тенденції сучасний стан інвестиційного забезпечення агробізнесу в Україні супроводжується значною кількістю проблем. Однією з найгостріших проблем залишається нестабільність інвестиційного середовища, пов'язана з воєнними діями, макроекономічною нестабільністю, інфляційними процесами та високим рівнем невизначеності [30]. Воєнний стан значно підвищив рівень інвестиційних ризиків, що негативно впливає на інвестиційну привабливість аграрного сектору та стримує надходження іноземного капіталу.

Суттєвою проблемою залишається обмежений доступ аграрних підприємств до кредитних ресурсів. Банківське кредитування аграрного сектору характеризується високими процентними ставками, жорсткими вимогами до заставного забезпечення, короткими строками кредитування та значним рівнем фінансових ризиків. У результаті більшість аграрних підприємств не мають можливості реалізовувати масштабні інвестиційні проекти, пов'язані з технічним переоснащенням та інноваційним розвитком. Особливо гостро проблема нестачі фінансових ресурсів проявляється серед малих і середніх аграрних підприємств.

Важливою проблемою є також недосконалість інституційного середовища та слабкість державних механізмів стимулювання інвестиційної

діяльності. Нестабільність податкового законодавства, недостатній рівень захисту прав інвесторів, корупційні ризики, складність адміністративних процедур та недосконалість механізмів державно-приватного партнерства негативно впливають на інвестиційний клімат. Це стримує залучення довгострокових інвестицій та обмежує можливості реалізації стратегічних інвестиційних проєктів.

Серед ключових проблем сучасного інвестиційного забезпечення агробізнесу слід також виділити нерозвиненість фондового ринку та низький рівень використання альтернативних фінансових інструментів. В Україні недостатньо розвинені механізми венчурного фінансування, аграрного страхування, фондового інвестування та використання сучасних фінансових технологій для підтримки аграрного бізнесу. Це суттєво обмежує диверсифікацію джерел фінансування та знижує можливості залучення інвестицій у розвиток аграрного сектору.

Окремою проблемою є недостатній рівень розвитку інвестиційної інфраструктури сільських територій. Значна частина аграрних регіонів характеризується низьким рівнем транспортної, логістичної, цифрової та соціальної інфраструктури, що негативно впливає на інвестиційну привабливість аграрного сектору. Водночас обмежений доступ сільського населення до сучасних освітніх, інформаційних та фінансових ресурсів стримує розвиток людського капіталу та інноваційного потенціалу аграрної сфери [30].

В умовах сучасних викликів особливого значення набуває необхідність формування ефективної державної інвестиційної політики у сфері агробізнесу. Пріоритетними напрямками такої політики мають стати удосконалення механізмів державної підтримки, розвиток державно-приватного партнерства, стимулювання інноваційної діяльності, розширення доступу аграрних підприємств до кредитних ресурсів та створення сприятливого інвестиційного клімату [27]. Важливим напрямом є також розвиток цифрової інфраструктури,

підтримка «зелених» інвестицій та стимулювання виробництва продукції з високим рівнем доданої вартості.

Таким чином, сучасні тенденції інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу в Україні свідчать про поступове відновлення інвестиційної активності, посилення інноваційної спрямованості інвестицій, розвиток цифровізації та зростання ролі міжнародної фінансової підтримки. Водночас інвестиційний розвиток аграрного сектору стримується значними проблемами, серед яких ключовими залишаються воєнні ризики, нестабільність інвестиційного середовища, обмежений доступ до фінансових ресурсів, недосконалість інституційного забезпечення та нерівномірність інвестиційного розвитку різних категорій агровиробників. Подолання зазначених проблем є необхідною умовою забезпечення сталого розвитку агробізнесу, підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств та формування ефективної інвестиційної моделі розвитку аграрного сектору України.

Висновки до розділу 1

У першому розділі досліджено теоретичні основи інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу та визначено його роль у формуванні ефективної моделі функціонування аграрного сектору економіки. Встановлено, що інвестиції є важливим чинником модернізації виробництва, оновлення матеріально-технічної бази підприємств, підвищення конкурентоспроможності аграрного виробництва та забезпечення сталого економічного розвитку. Економічна сутність інвестицій полягає у вкладенні матеріальних, фінансових та інтелектуальних ресурсів у різні сфери діяльності з метою отримання економічного або соціального ефекту. Для аграрного сектору інвестиції мають особливе значення через високу капіталомісткість виробництва, сезонність, тривалий цикл обороту капіталу та залежність від природно-кліматичних умов.

У ході дослідження встановлено, що інвестиційне забезпечення агробізнесу являє собою комплексну систему економічних, фінансових, організаційних та правових механізмів формування, залучення й ефективного використання інвестиційних ресурсів. Основними джерелами інвестиційного забезпечення аграрних підприємств є власні, залучені та позикові кошти. Визначено, що у структурі фінансування інвестиційної діяльності аграрного сектору України домінують власні ресурси підприємств, тоді як доступ до зовнішніх джерел фінансування залишається обмеженим. Водночас важливу роль у розвитку агробізнесу відіграють банківське кредитування, державна підтримка, грантові програми, міжнародна фінансова допомога та сучасні інноваційні інструменти інвестування, зокрема лізинг, факторинг, аграрні розписки та механізми державно-приватного партнерства.

Дослідження сучасних тенденцій інвестиційного забезпечення агробізнесу в Україні дозволило встановити, що в умовах воєнного стану та економічної нестабільності аграрний сектор зберігає інвестиційну привабливість і демонструє поступове відновлення інвестиційної активності. Серед ключових тенденцій визначено посилення інноваційної спрямованості інвестицій, розвиток цифровізації агровиробництва, впровадження ресурсозберігаючих та екологічно безпечних технологій, а також зростання ролі міжнародної фінансової підтримки. Водночас встановлено, що інвестиційний розвиток агробізнесу стримується низкою проблем, серед яких основними є воєнні ризики, нестабільність інвестиційного середовища, недостатній рівень державної підтримки, обмежений доступ до кредитних ресурсів, недосконалість інституційного забезпечення та нерівномірність інвестиційного розвитку різних категорій аграрних підприємств.

Таким чином, ефективне інвестиційне забезпечення є необхідною умовою сталого розвитку агробізнесу, підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств та забезпечення продовольчої безпеки держави. Активізація інвестиційної діяльності в аграрному секторі потребує формування сприятливого інвестиційного клімату, удосконалення механізмів

державного регулювання, розвитку фінансово-кредитної інфраструктури, підтримки інноваційних проєктів та розширення доступу суб'єктів агробізнесу до сучасних джерел фінансування.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СИСТЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТОВ «АГРОТЕХ»

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «Агротех»

ТОВ «Агротех» є одним із провідних аграрних підприємств Новоукраїнського району Кіровоградської області, що здійснює діяльність у сфері вирощування зернових, бобових та олійних культур, а також провадить діяльність у суміжних напрямках агропромислового виробництва. Підприємство функціонує в умовах конкурентного аграрного середовища та забезпечує ефективне використання земельних, матеріально-технічних, фінансових і трудових ресурсів. Основними видами продукції є тверда озима пшениця, ярий та озимий ячмінь, кукурудза, соняшник, соя, ріпак і горох. Важливим напрямом діяльності підприємства є експорт сільськогосподарської продукції до країн Європи та Близького Сходу, зокрема Бельгії, Нідерландів та Ірану, що свідчить про високий рівень конкурентоспроможності продукції та відповідність міжнародним стандартам якості.

ТОВ «Агротех» зареєстроване 8 травня 2002 року та здійснює діяльність на основі приватної форми власності. Організаційно-правова форма товариства з обмеженою відповідальністю забезпечує підприємству гнучкість в управлінні, можливість залучення інвестиційних ресурсів та адаптацію до змін зовнішнього середовища. Вищим органом управління є збори засновників, які визначають стратегічні напрями розвитку підприємства, формують інвестиційну та виробничу політику, а також координують використання ресурсного потенціалу.

Підприємство здійснює багатопрофільну діяльність, що дозволяє диверсифікувати джерела доходів та підвищувати стійкість до зовнішніх ризиків. Окрім рослинництва, ТОВ «Агротех» займається розведенням великої рогатої худоби молочного напрямку, свинарством, післяурожайною

обробкою продукції, обробленням насіння та здійснює допоміжну діяльність у сфері рослинництва. Важливим елементом господарської діяльності є також розвиток логістичної інфраструктури та транспортних послуг, що забезпечує ефективну реалізацію продукції та своєчасне виконання договірних зобов'язань.

Місія ТОВ «Агротех» спрямована на забезпечення сталого розвитку агропромислового комплексу регіону шляхом виробництва якісної сільськогосподарської продукції та надання ефективних послуг у сфері агробізнесу. Підприємство орієнтується на формування довгострокових партнерських відносин із сільськогосподарськими товаровиробниками, підтримку розвитку аграрного сектору та впровадження сучасних інноваційних рішень у виробничу діяльність [29].

Відповідно до положень статуту, підприємство здійснює господарську діяльність на принципах самостійності, самоокупності та самофінансування. Усі витрати ТОВ «Агротех» покриваються за рахунок власних доходів, отриманих у процесі реалізації продукції та провадження господарської діяльності. Підприємство самостійно визначає стратегічні напрями розвитку, організовує виробництво, збір, транспортування та реалізацію продукції, а також самостійно обирає партнерів для здійснення господарської діяльності. Основними джерелами фінансування підприємства є прибуток від реалізації власної продукції та кредитні ресурси банківських установ [30].

Статутний капітал ТОВ «Агротех» становить 120 000 грн та розподілений між засновниками відповідно до часток, визначених установчими документами підприємства (рис. 2.1) [31].

ТОВ «Агротех» зареєстроване як платник податку на додану вартість. Крім того, підприємство має чинну транспортну ліцензію на здійснення внутрішніх перевезень небезпечних вантажів і небезпечних відходів вантажними автомобілями, а також міжнародних вантажних перевезень автомобільним транспортом, видану 28 травня 2019 року. Наявність відповідної ліцензії свідчить про розвинену логістичну складову діяльності

підприємства та можливість забезпечення транспортування продукції як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

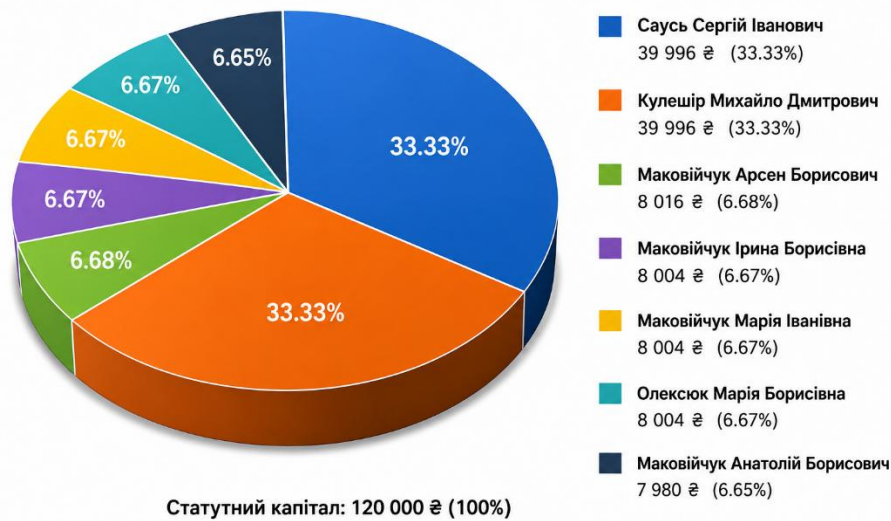

Рисунок 2.1 – Структура статутного капіталу ТОВ «Агротех» (%)

Джерело: згідно даних ТОВ «Агротех»

Важливою особливістю діяльності підприємства є наявність розгалуженої системи господарських зв'язків із підприємствами аграрного сектору, серед яких ТОВ «Агрофірма «Світанок»», ФГ «Агро-Доба», ФГ «Стимул-С», ТОВ «Агротех-Стор», ТОВ «Західагро», ТОВ «Агротех-Деражня», ТОВ «Сапфір-Агротех», а також фізичні особи-підприємці. Наявність партнерських зв'язків сприяє розширенню ринків збуту, кооперації у виробничій діяльності та зміцненню конкурентних позицій підприємства на аграрному ринку.

Аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «Агротех» за 2021–2025 роки свідчить про загальну тенденцію до зростання масштабів господарської діяльності підприємства. Дохід підприємства у 2021 році становив 171,45 млн грн, у 2022 році зріс до 182,85 млн грн, а у 2023 році — до 208,27 млн грн. У 2024 році обсяг доходу збільшився до 237,60 млн грн, що свідчить про активізацію виробничо-господарської діяльності та розширення обсягів реалізації продукції. У 2025 році дохід підприємства склав

235,36 млн грн, що лише на 0,94 % менше порівняно з попереднім роком, однак загалом підтверджує стабільність фінансово-господарської діяльності підприємства навіть в умовах воєнного стану та нестабільного економічного середовища.

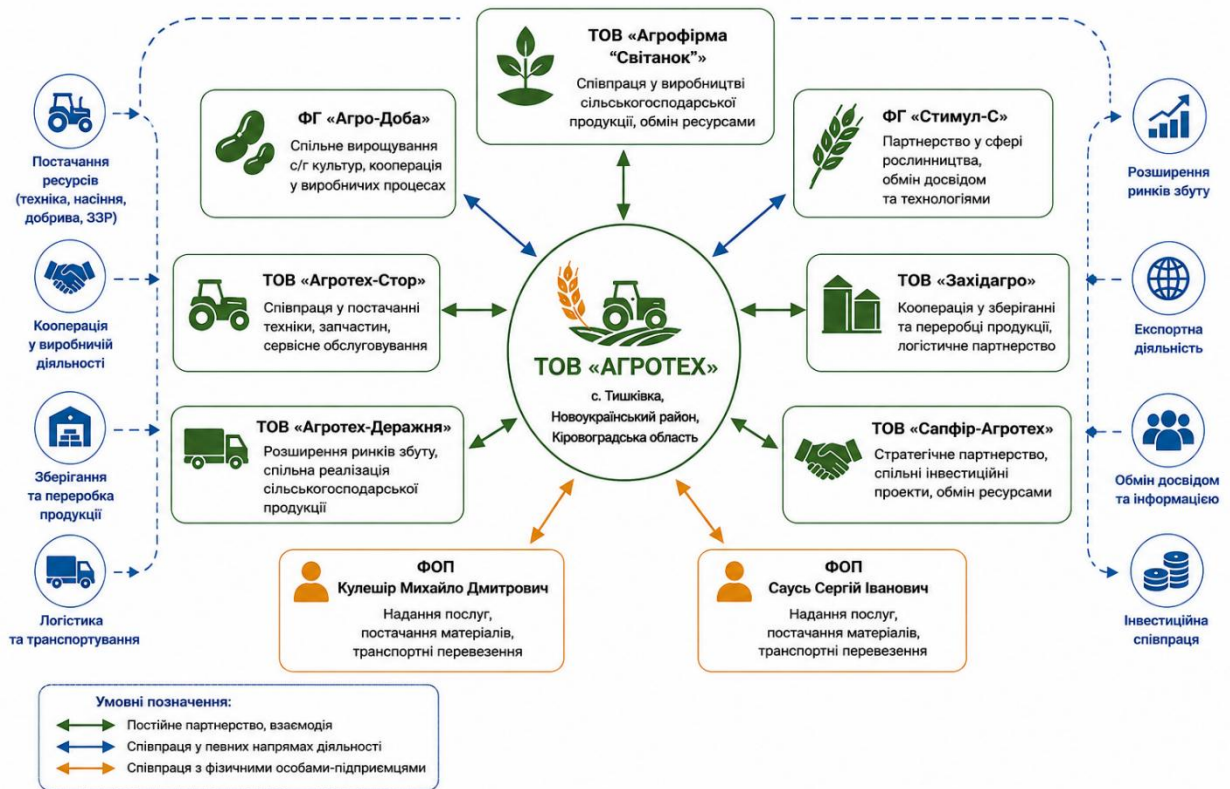

Рисунок 2.2 – Система господарських зв'язків ТОВ «Агротех» в 2025 р.
Джерело: згідно даних ТОВ «Агротех»

Аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «Агротех» за 2021–2025 роки свідчить про загальну тенденцію до зростання масштабів господарської діяльності підприємства. Дохід підприємства у 2021 році становив 171,45 млн грн, у 2022 році зріс до 182,85 млн грн, а у 2023 році — до 208,27 млн грн. У 2024 році обсяг доходу збільшився до 237,60 млн грн, що свідчить про активізацію виробничо-господарської діяльності та розширення обсягів реалізації продукції. У 2025 році дохід підприємства склав 235,36 млн грн, що лише на 0,94 % менше порівняно з попереднім роком, однак загалом підтверджує стабільність фінансово-господарської діяльності

підприємства навіть в умовах воєнного стану та нестабільного економічного середовища. Прогнозний показник доходу на 2026 рік становить 248,28 млн грн, що свідчить про очікуване відновлення позитивної динаміки розвитку підприємства.

Аналіз показників чистого прибутку свідчить про поступове покращення фінансових результатів діяльності ТОВ «Агротех» після скорочення прибутковості у 2022–2023 роках (рис. 2.3), спричиненого негативними наслідками повномасштабної війни, підвищенням виробничих витрат та логістичними труднощами. У 2021 році чистий прибуток підприємства становив 48,33 млн грн, у 2022 році скоротився до 40,75 млн грн, а у 2023 році — до 28,25 млн грн. Водночас у 2024 році відбулося суттєве покращення фінансових результатів — чистий прибуток зріс до 37,71 млн грн, а у 2025 році досяг 48,69 млн грн, фактично повернувшись до довоєнного рівня.

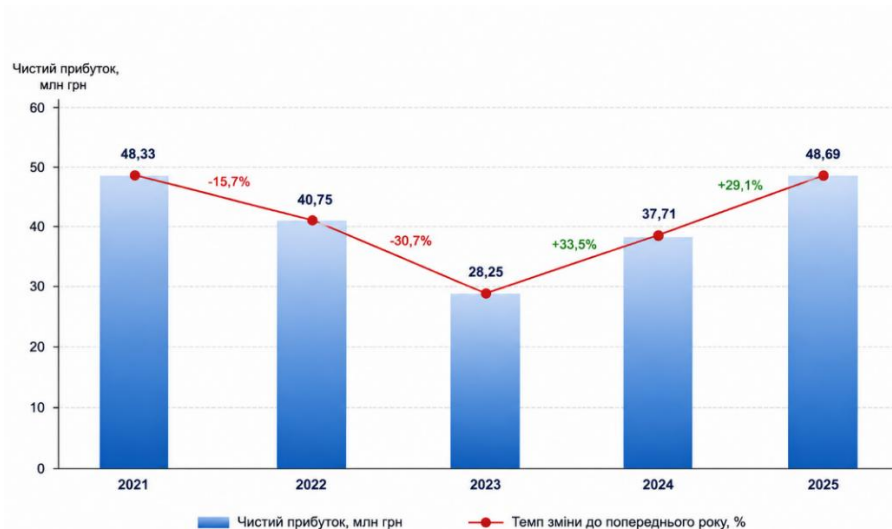

Рисунок 2.3 – Динаміка чистого прибутку ТОВ «Агротех» за 2022-2025 рр.

Джерело: згідно додатку А, Б, В, Г

Позитивну динаміку демонструє також показник рентабельності діяльності підприємства. Якщо у 2021 році рівень рентабельності становив 28,19 %, то у 2023 році він знизився до 13,56 %, що було обумовлено

зростанням витрат на виробництво, логістику та енергоносії. У 2024 році рентабельність зростає до 15,87 %, а у 2025 році — до 20,69 %, що свідчить про підвищення ефективності господарської діяльності, покращення управління витратами та стабілізацію виробничих процесів.

Важливим показником розвитку підприємства є зростання вартості активів (рис. 2.4). У 2021 році активи ТОВ «Агротех» становили 369,26 млн грн, у 2022 році — 435,02 млн грн, а у 2023 році — 450,98 млн грн. У 2024 році обсяг активів зріс до 459,77 млн грн, а у 2025 році досяг 556,93 млн грн. Така динаміка свідчить про розширення матеріально-технічної бази підприємства, збільшення обсягів оборотного капіталу та активізацію інвестиційної діяльності.

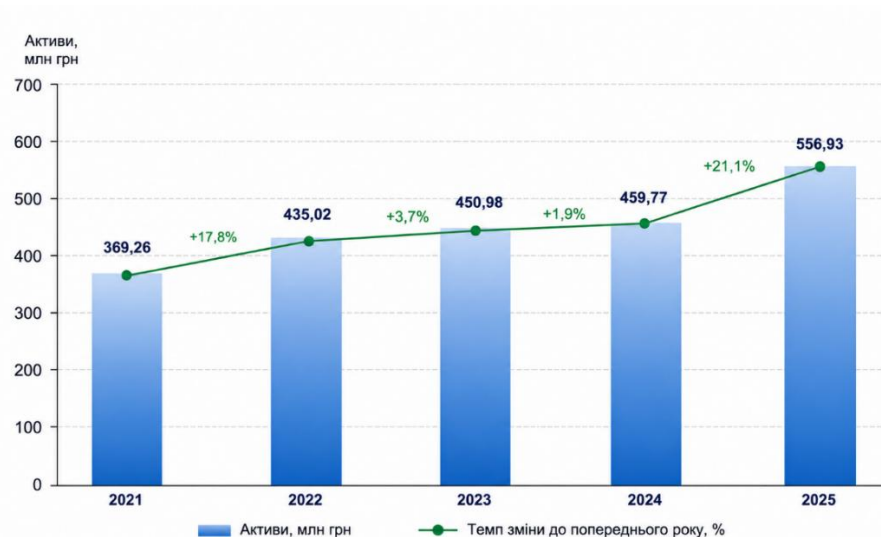

Рисунок 2.4 – Динаміка активів ТОВ «Агротех» за 2022-2025 рр.

Джерело: згідно додатку А, Б, В, Г

Показники зобов'язань підприємства свідчать про відносно стабільний фінансовий стан та контрольований рівень боргового навантаження (рис.2.5). У 2021 році обсяг зобов'язань становив 81,25 млн грн, у 2022 році — 93,70 млн грн, а у 2023 році — 92,30 млн грн. У 2024 році показник зріс до 93,06 млн грн, а у 2025 році — до 141,53 млн грн. Зростання зобов'язань у 2025 році може бути пов'язане з активізацією інвестиційної діяльності підприємства, залученням кредитних ресурсів та розширенням масштабів виробництва.

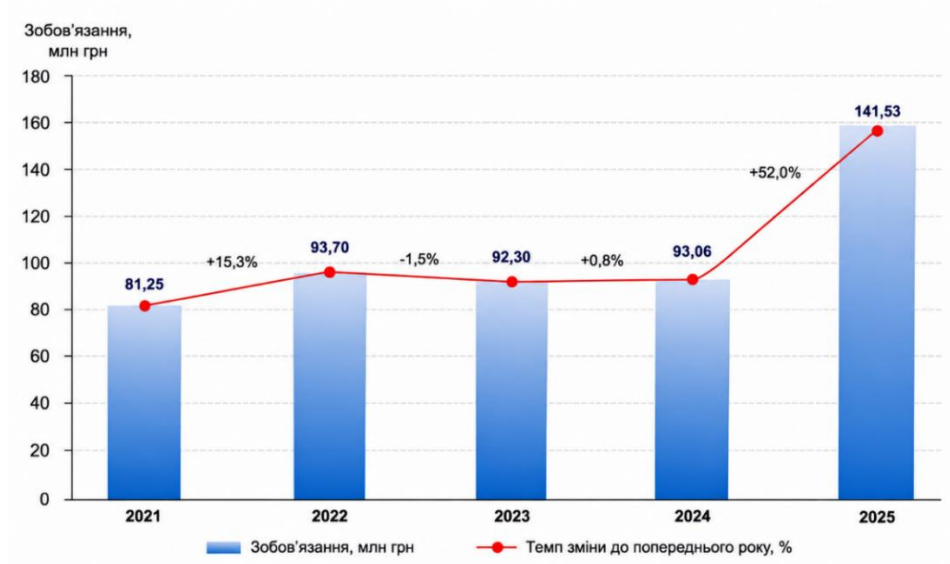

Рисунок 2.5 – Динаміка зобов'язань ТОВ «Агротех» за 2022-2025 рр.

Джерело: згідно додатку А, Б, В, Г

Аналіз трудових ресурсів свідчить про позитивну динаміку розвитку кадрового потенціалу підприємства. Кількість працівників у 2021 році становила 96 осіб, у 2022 році — 106 осіб, у 2023 році — 115 осіб, у 2024 році — 118 осіб, а у 2025 році — 132 особи.

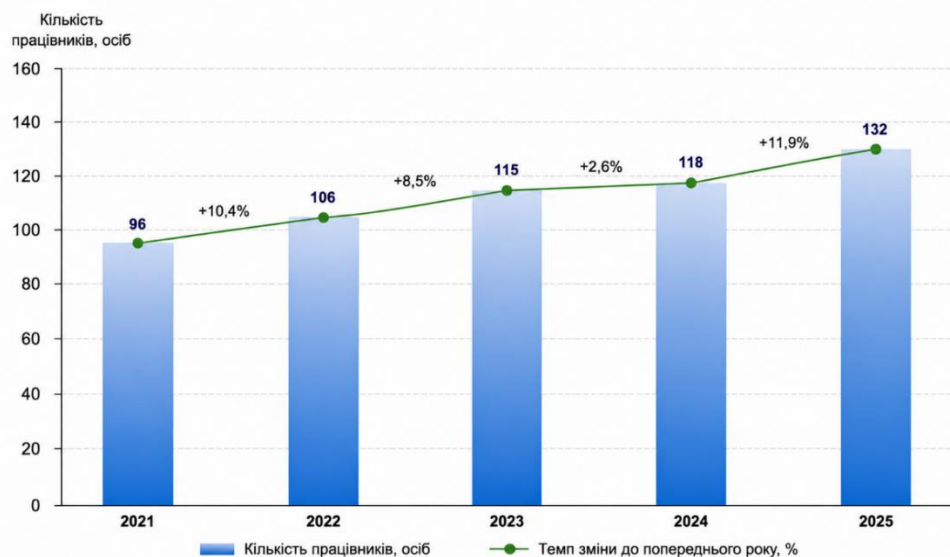

Рисунок 2.6 – Динаміка працівників ТОВ «Агротех» за 2022-2025 рр.

Джерело: згідно додатку А, Б, В, Г

Одночасно спостерігається зростання середньої заробітної плати працівників: із 14 351 грн у 2021 році до 19 456 грн у 2025 році. Це свідчить

про покращення соціально-економічних умов праці та підвищення рівня мотивації персоналу.

Таким чином, ТОВ «Агротех» є сучасним багатопрофільним агропромисловим підприємством із високим рівнем виробничого потенціалу, розвиненою системою господарських зв'язків та стабільною тенденцією до економічного розвитку. Аналіз фінансово-економічних показників за 2021–2025 роки свідчить про поступове зміцнення фінансового стану підприємства, зростання активів, покращення прибутковості та розширення масштабів діяльності. Підприємство демонструє здатність адаптуватися до сучасних економічних викликів, забезпечуючи стабільне функціонування та формуючи передумови для подальшого інноваційно-інвестиційного розвитку.

2.2. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства та ефективності його діяльності

Наступним етапом дослідження діяльності підприємства є оцінка його фінансово-економічного стану, оскільки саме система фінансових показників дозволяє визначити рівень ефективності господарської діяльності, фінансової стійкості, платоспроможності та результативності використання ресурсного потенціалу. Аналіз фінансово-економічного стану ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки дає можливість оцінити тенденції розвитку підприємства, виявити сильні та проблемні сторони його функціонування, а також визначити передумови для подальшого інвестиційного та виробничого розвитку.

Початковим етапом комплексної оцінки фінансово-економічного стану підприємства є аналіз майнового стану, який характеризує обсяг, структуру та динаміку активів підприємства, ступінь оновлення основних засобів, рівень їх придатності до експлуатації та забезпеченість підприємства ресурсами для здійснення виробничої діяльності. Оцінка майнового стану ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки наведена в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Аналіз показників майнового стану ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки, (%)

Показник	2022	2023	2024	2025
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,72	0,70	0,67	0,67
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,28	0,30	0,33	0,33
Частка оборотних активів у активах	0,86	0,89	0,86	0,85

Джерело: сформовано автором на основі додатку А, Б, В, Г

Аналіз показників майнового стану ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки свідчить про поступове покращення стану матеріально-технічної бази підприємства та достатньо високий рівень забезпеченості оборотними активами. Дослідження структури активів і стану основних засобів дозволяє оцінити ефективність формування майнового потенціалу підприємства та визначити тенденції його розвитку.

Коефіцієнт зносу основних засобів у 2022 році становив 0,72, у 2023 році знизився до 0,70, а у 2024–2025 роках — до 0,67. Зменшення показника свідчить про поступове оновлення основних засобів підприємства, модернізацію матеріально-технічної бази та зниження рівня фізичного і морального зносу виробничих ресурсів. Водночас значення коефіцієнта залишається достатньо високим, що вказує на необхідність подальшого технічного переоснащення підприємства та активізації інвестицій у оновлення основних засобів.

Позитивною тенденцією є зростання коефіцієнта придатності основних засобів. Якщо у 2022 році його значення становило 0,28, то у 2023 році — 0,30, а у 2024–2025 роках досягло 0,33. Підвищення показника характеризує покращення технічного стану основних засобів та збільшення частки придатних до експлуатації виробничих ресурсів у структурі майна підприємства. Це свідчить про поступове зміцнення виробничого потенціалу ТОВ «Агротех» та підвищення можливостей для забезпечення ефективної господарської діяльності.

Частка оборотних активів у загальній структурі активів підприємства упродовж досліджуваного періоду залишалася високою та коливалася в межах 0,85–0,89. У 2022 році показник становив 0,86, у 2023 році зріс до 0,89, а у 2024–2025 роках становив відповідно 0,86 та 0,85. Така структура активів є характерною для аграрних підприємств і свідчить про значну частку запасів, дебіторської заборгованості та інших оборотних ресурсів у майні підприємства. Висока частка оборотних активів забезпечує підприємству достатній рівень ліквідності та можливість оперативного фінансування поточної діяльності.

Таким чином, результати аналізу показників майнового стану свідчать про позитивні тенденції у формуванні майнового потенціалу ТОВ «Агротех». Підприємство забезпечує поступове оновлення основних засобів, підтримує високий рівень забезпеченості оборотними активами та формує належні умови для стабільного функціонування й подальшого розвитку господарської діяльності.

Поряд із оцінкою майнового стану важливе значення для визначення ефективності функціонування підприємства має аналіз його ліквідності та платоспроможності. Саме показники ліквідності характеризують здатність підприємства своєчасно виконувати поточні фінансові зобов'язання за рахунок наявних оборотних активів та відображають рівень його фінансової стабільності у короткостроковому періоді. Для більш ґрунтовної оцінки фінансово-економічного стану підприємства доцільним є дослідження структури активів і джерел їх формування на основі агрегованого балансу. Агрегований баланс дозволяє узагальнити основні складові майна підприємства та капіталу, оцінити співвідношення між необоротними й оборотними активами, а також визначити особливості формування власного та залученого капіталу. Аналіз агрегованого балансу ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки дає можливість виявити тенденції змін у структурі фінансових ресурсів підприємства та оцінити рівень його фінансової стійкості (табл. 2.2-2.5).

Таблиця 2.2 – Агрегований баланс ТОВ «Агротех» за 2022 р., (тис. грн.)

Актив	Сума	Пасив	Сума
Необоротні активи	60 649	Власний капітал	328 752
Оборотні активи	374 373	Довгострокові зобов'язання	12 566
		Поточні зобов'язання	93 704
Баланс	435 022	Баланс	435 022

Джерело: сформовано автором на основі додатку А, Б, В, Г

Аналіз агрегованого балансу ТОВ «Агротех» за 2022 рік свідчить про достатньо високий рівень фінансової стійкості та забезпеченості підприємства оборотними активами. У структурі активів переважають оборотні активи, обсяг яких становив 374 373 тис. грн, або 86,1 % загальної вартості майна підприємства. Це є характерним для аграрних підприємств, діяльність яких пов'язана зі значними обсягами запасів, дебіторської заборгованості та інших оборотних ресурсів. Частка необоротних активів становила 60 649 тис. грн, або 13,9 % балансу.

У структурі джерел формування майна домінував власний капітал, обсяг якого становив 328 752 тис. грн, що свідчить про високий рівень фінансової незалежності підприємства. Поточні зобов'язання склали 93 704 тис. грн, а довгострокові — 12 566 тис. грн. Значне перевищення оборотних активів над поточними зобов'язаннями свідчить про достатній рівень ліквідності та здатність підприємства своєчасно виконувати короткострокові фінансові зобов'язання.

Таблиця 2.3 – Агрегований баланс ТОВ «Агротех» за 2023 р., (тис. грн.)

Актив	Сума	Пасив	Сума
Необоротні активи	50 713	Власний капітал	357 002
Оборотні активи	400 267	Довгострокові зобов'язання	1 680
		Поточні зобов'язання	92 298
Баланс	450 980	Баланс	450 980

Джерело: сформовано автором на основі додатку А, Б, В, Г

У 2023 році в діяльності ТОВ «Агротех» спостерігалось подальше зміцнення фінансового стану та зростання обсягів оборотних активів. Загальна

вартість майна підприємства збільшилася до 450 980 тис. грн. Основну частку активів, як і в попередньому році, становили оборотні активи — 400 267 тис. грн, або 88,8 % балансу. Це свідчить про високу мобільність активів підприємства та наявність значного обсягу ресурсів для забезпечення поточної діяльності.

Необоротні активи становили 50 713 тис. грн, що характеризує відносно невелику частку довгострокових ресурсів у структурі майна підприємства. Водночас у структурі пасивів відбулося збільшення власного капіталу до 357 002 тис. грн, що є позитивною тенденцією та свідчить про зростання фінансової стійкості підприємства. Довгострокові зобов'язання скоротилися до 1 680 тис. грн, а поточні зобов'язання становили 92 298 тис. грн. Така структура пасивів характеризує підприємство як фінансово незалежне та платоспроможне.

Таблиця 2.4 – Агрегований баланс ТОВ «Агротех» за 2024 р., (тис. грн.)

Актив	Сума	Пасив	Сума
Необоротні активи	50 713	Власний капітал	357 002
Оборотні активи	400 267	Довгострокові зобов'язання	1 680
		Поточні зобов'язання	92 298
Баланс	450 980	Баланс	450 980

Джерело: сформовано автором на основі додатку А, Б, В, Г

Аналіз агрегованого балансу ТОВ «Агротех» за 2024 рік свідчить про збереження високого рівня ліквідності та фінансової стійкості підприємства. Загальна вартість активів становила 461 637 тис. грн. Найбільшу частку у структурі майна займали оборотні активи — 395 698 тис. грн, або 85,7 % загальної вартості активів. Це підтверджує високий рівень забезпеченості підприємства оборотними ресурсами та здатність підтримувати безперервність господарської діяльності.

Обсяг необоротних активів у 2024 році становив 65 939 тис. грн, що свідчить про поступове зміцнення матеріально-технічної бази підприємства. У структурі пасивів основну частку займав власний капітал у розмірі 366 709 тис.

грн, що підтверджує високий рівень фінансової автономії ТОВ «Агротех». Поточні зобов'язання становили 94 928 тис. грн, тоді як довгострокові зобов'язання були відсутні. Така структура джерел фінансування свідчить про низький рівень залежності підприємства від зовнішніх кредиторів та достатній рівень його фінансової стабільності.

Таблиця 2.5 – Агрегований баланс ТОВ «Агротех» за 2025 р., (тис. грн.)

Актив	Сума	Пасив	Сума
Необоротні активи	82 953	Власний капітал	415 401
Оборотні активи	473 973	Довгострокові зобов'язання	19 265
		Поточні зобов'язання	122 260
Баланс	556 926	Баланс	556 926

Джерело: сформовано автором на основі додатку А, Б, В, Г

Аналіз агрегованого балансу ТОВ «Агротех» за 2025 рік свідчить про подальше зміцнення фінансово-економічного стану підприємства та зростання вартості його активів до 556 926 тис. грн. Основну частку у структурі майна становили оборотні активи — 473 973 тис. грн, або 85,1 % балансу, що свідчить про високий рівень забезпеченості підприємства оборотними ресурсами. Необоротні активи становили 82 953 тис. грн, що характеризує поступове розширення матеріально-технічної бази підприємства.

У структурі пасивів переважав власний капітал у розмірі 415 401 тис. грн, що підтверджує високий рівень фінансової незалежності ТОВ «Агротех». Поточні зобов'язання становили 122 260 тис. грн, а довгострокові — 19 265 тис. грн. Значне перевищення оборотних активів над поточними зобов'язаннями свідчить про достатній рівень ліквідності та платоспроможності підприємства.

Отже, аналіз агрегованого балансу ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки свідчить про загалом позитивну динаміку розвитку підприємства та поступове зміцнення його фінансово-економічного стану. Упродовж досліджуваного періоду спостерігалось зростання вартості активів підприємства — з 435 022 тис. грн у 2022 році до 556 926 тис. грн у 2025 році, що свідчить про

розширення масштабів господарської діяльності та збільшення ресурсного потенціалу підприємства.

У структурі активів переважали оборотні активи, частка яких у різні роки становила понад 85 % загальної вартості майна. Це є характерним для аграрних підприємств та свідчить про значний обсяг запасів, дебіторської заборгованості й інших оборотних ресурсів, необхідних для забезпечення безперервності виробничого процесу. Водночас у 2024–2025 роках спостерігалось зростання необоротних активів, що характеризує поступове оновлення матеріально-технічної бази та активізацію інвестиційної діяльності підприємства.

У структурі джерел формування майна домінував власний капітал, обсяг якого зріс із 328 752 тис. грн у 2022 році до 415 401 тис. грн у 2025 році. Це свідчить про високий рівень фінансової незалежності ТОВ «Агротех» та здатність підприємства фінансувати господарську діяльність переважно за рахунок власних ресурсів. Незважаючи на певне зростання поточних і довгострокових зобов'язань у 2025 році, їх рівень залишався контрольованим і не створював загрози фінансовій стійкості підприємства.

Значне перевищення оборотних активів над поточними зобов'язаннями впродовж усього досліджуваного періоду підтверджує високий рівень ліквідності та платоспроможності підприємства. Загалом результати аналізу свідчать про стабільний фінансовий стан ТОВ «Агротех», ефективне формування структури активів і джерел їх фінансування, а також наявність потенціалу для подальшого розвитку та підвищення ефективності господарської діяльності.

Оцінка показників ліквідності ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки дозволяє визначити рівень забезпеченості підприємства ліквідними ресурсами та здатність підтримувати безперервність господарської діяльності (табл. 2.2).

Таблиця 2.6 – Аналіз показників ліквідності ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки, (%)

Показник	2022	2023	2024	2025
Коефіцієнт поточної ліквідності	4,00	4,34	4,17	3,35
Коефіцієнт швидкої ліквідності	2,44	2,10	2,01	1,79
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,03	0,04	0,01	0,04
Чистий оборотний капітал, млн грн	280,67	307,97	302,64	332,44

Джерело: сформовано автором на основі додатку А, Б, В, Г

Аналіз показників ліквідності ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки свідчить про достатньо високий рівень платоспроможності підприємства та його здатність своєчасно виконувати поточні фінансові зобов'язання. Динаміка основних коефіцієнтів ліквідності характеризує стабільність фінансового стану підприємства та наявність достатнього обсягу оборотних активів для забезпечення безперервності господарської діяльності.

Коефіцієнт поточної ліквідності у 2022 році становив 4,00, у 2023 році зріс до 4,34, у 2024 році дещо знизився до 4,17, а у 2025 році — до 3,35. Незважаючи на поступове зниження показника у 2024–2025 роках, його значення суттєво перевищує нормативний рівень, що свідчить про високий рівень забезпеченості поточних зобов'язань оборотними активами. Така ситуація характеризує підприємство як фінансово стійке та платоспроможне у короткостроковому періоді.

Коефіцієнт швидкої ліквідності упродовж досліджуваного періоду мав тенденцію до поступового зниження: з 2,44 у 2022 році до 2,10 у 2023 році, 2,01 у 2024 році та 1,79 у 2025 році. Водночас значення показника залишалось вищим за нормативне, що свідчить про достатню здатність підприємства погашати поточні зобов'язання за рахунок найбільш ліквідної частини оборотних активів без необхідності реалізації запасів. Зниження коефіцієнта пояснюється збільшенням обсягів поточних зобов'язань та активізацією господарської діяльності підприємства.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2022 році становив 0,03, у 2023 році — 0,04, у 2024 році знизився до 0,01, а у 2025 році знову зріс до 0,04. Невисокі значення показника свідчать про обмежений обсяг абсолютно ліквідних активів у структурі оборотних коштів підприємства. Така ситуація є характерною для аграрних підприємств, де значна частина оборотного капіталу зосереджена у запасах та дебіторській заборгованості.

Позитивною тенденцією є зростання чистого оборотного капіталу підприємства. У 2022 році його обсяг становив 280,67 млн грн, у 2023 році зріс до 307,97 млн грн, у 2024 році незначно скоротився до 302,64 млн грн, а у 2025 році досяг 332,44 млн грн. Збільшення чистого оборотного капіталу свідчить про зміцнення фінансової стійкості підприємства, підвищення рівня його платоспроможності та наявність достатнього обсягу власних оборотних ресурсів для фінансування поточної діяльності.

Таким чином, результати аналізу показників ліквідності підтверджують достатньо високий рівень фінансової стабільності ТОВ «Агротех». Підприємство має значний обсяг оборотних активів, забезпечує своєчасне виконання поточних зобов'язань та підтримує належний рівень платоспроможності, що створює передумови для стабільного функціонування та подальшого розвитку господарської діяльності.

Після оцінки структури активів і джерел їх формування доцільним є аналіз показників платоспроможності підприємства, які характеризують рівень його фінансової стійкості, здатність своєчасно виконувати фінансові зобов'язання та ступінь залежності від зовнішніх джерел фінансування. Показники платоспроможності дозволяють оцінити ефективність формування капіталу підприємства, рівень фінансової незалежності та стабільність його функціонування у довгостроковому періоді. Аналіз показників платоспроможності ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки дає можливість визначити рівень фінансової стійкості підприємства та оцінити ефективність управління його фінансовими ресурсами (табл. 2.7).

Таблиця 2.7 – Показники платоспроможності ТОВ «Агротех» за 2022–2025 рр., (%)

Показник	2022	2023	2024	2025
Коефіцієнт автономії	0,76	0,79	0,79	0,75
Коефіцієнт фінансової залежності	1,32	1,26	1,26	1,34
Коефіцієнт фінансового ризику	0,32	0,26	0,26	0,34
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,82	0,86	0,82	0,80
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,75	0,77	0,76	0,70

Джерело: сформовано автором на основі додатку А, Б, В, Г

Аналіз показників платоспроможності ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки свідчить про достатньо високий рівень фінансової стійкості підприємства та його незалежність від зовнішніх джерел фінансування. Динаміка основних коефіцієнтів підтверджує здатність підприємства забезпечувати стабільне функціонування переважно за рахунок власного капіталу та підтримувати належний рівень фінансової безпеки.

Коефіцієнт автономії упродовж досліджуваного періоду залишався на високому рівні та коливався в межах 0,75–0,79. У 2022 році показник становив 0,76, у 2023–2024 роках зріс до 0,79, а у 2025 році дещо знизився до 0,75. Значення коефіцієнта перевищує нормативний рівень, що свідчить про високий рівень фінансової незалежності підприємства та значну частку власного капіталу у структурі джерел фінансування активів.

Коефіцієнт фінансової залежності у 2022 році становив 1,32, у 2023–2024 роках знизився до 1,26, а у 2025 році зріс до 1,34. Незначне збільшення показника у 2025 році пов'язане зі зростанням обсягів зобов'язань підприємства, однак його значення залишається в межах допустимого рівня та не свідчить про критичну залежність від позикового капіталу.

Коефіцієнт фінансового ризику упродовж 2022–2025 років коливався в межах 0,26–0,34. У 2022 році його значення становило 0,32, у 2023–2024 роках знизилося до 0,26, а у 2025 році зросло до 0,34. Низький рівень показника свідчить про помірне боргове навантаження та достатній рівень фінансової стійкості підприємства.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу у 2022 році становив 0,82, у 2023 році зріс до 0,86, у 2024 році знизився до 0,82, а у 2025 році — до 0,80. Отримані значення свідчать про те, що значна частина власного капіталу підприємства перебуває в мобільній формі та використовується для фінансування поточної діяльності.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами упродовж досліджуваного періоду залишався високим. У 2022 році показник становив 0,75, у 2023 році — 0,77, у 2024 році — 0,76, а у 2025 році — 0,70. Це свідчить про достатній рівень забезпечення оборотних активів власними фінансовими ресурсами та низьку залежність підприємства від короткострокових позикових коштів.

Таким чином, результати аналізу показників платоспроможності підтверджують стабільний фінансовий стан ТОВ «Агротех», високий рівень фінансової незалежності та достатню забезпеченість підприємства власними ресурсами для здійснення господарської діяльності й подальшого розвитку.

Після оцінки показників платоспроможності та фінансової стійкості підприємства доцільно перейти до аналізу ділової активності, яка характеризує ефективність використання ресурсного потенціалу підприємства, швидкість обороту активів та результативність господарської діяльності. Показники ділової активності дозволяють оцінити рівень ефективності використання майна, оборотних коштів, дебіторської та кредиторської заборгованості, а також продуктивність праці підприємства. Аналіз ділової активності ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки наведено в таблиці 2.8.

Аналіз показників ділової активності ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки свідчить про достатньо ефективне використання ресурсного потенціалу підприємства та стабільність господарської діяльності. Динаміка показників характеризує рівень ефективності використання активів, швидкість обороту фінансових ресурсів та результативність використання трудового потенціалу підприємства.

Таблиця 2.8 – Показники ділової активності ТОВ «Агротех» за 2022–2025 рр., (%)

Показник	2022	2023	2024	2025
Коефіцієнт оборотності активів	0,42	0,46	0,51	0,42
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	0,49	0,52	0,60	0,50
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	0,92	1,03	1,27	0,95
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	1,95	2,13	2,50	2,00
Продуктивність праці, тис. грн/особу	1 724,99	1 811,04	2 013,53	1 783,03

Джерело: сформовано автором на основі додатку А, Б, В, Г

Коефіцієнт оборотності активів у 2022 році становив 0,42, у 2023 році зріс до 0,46, а у 2024 році — до 0,51. Це свідчить про підвищення ефективності використання майна підприємства та зростання обсягів реалізації продукції. У 2025 році показник знизився до 0,42, що пов'язано зі значним зростанням вартості активів підприємства порівняно з темпами збільшення доходу.

Коефіцієнт оборотності оборотних активів упродовж 2022–2024 років мав позитивну динаміку та зріс із 0,49 до 0,60, що свідчить про підвищення ефективності використання оборотних ресурсів підприємства. У 2025 році показник знизився до 0,50, однак залишився на достатньому рівні для забезпечення стабільної господарської діяльності.

Показник оборотності дебіторської заборгованості у 2022 році становив 0,92, у 2023 році зріс до 1,03, а у 2024 році — до 1,27. Це характеризує покращення розрахункової дисципліни контрагентів та прискорення повернення коштів підприємству. У 2025 році коефіцієнт знизився до 0,95, що пов'язано зі збільшенням обсягів дебіторської заборгованості внаслідок розширення масштабів діяльності підприємства.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості упродовж 2022–2024 років зріс із 1,95 до 2,50, що свідчить про підвищення швидкості погашення поточних зобов'язань підприємства. У 2025 році показник знизився до 2,00, однак це не мало негативного впливу на фінансову стійкість підприємства та залишалось в межах допустимого рівня.

Позитивною тенденцією є зростання продуктивності праці. У 2022 році дохід на одного працівника становив 1 724,99 тис. грн, у 2023 році — 1 811,04 тис. грн, а у 2024 році досяг 2 013,53 тис. грн. У 2025 році показник знизився до 1 783,03 тис. грн, що пояснюється збільшенням чисельності персоналу підприємства. Водночас рівень продуктивності праці залишався достатньо високим та свідчив про ефективне використання трудових ресурсів.

Таким чином, результати аналізу показників ділової активності підтверджують ефективне використання ресурсного потенціалу ТОВ «Агротех», стабільність господарської діяльності та наявність передумов для подальшого розвитку підприємства.

Завершальним етапом комплексної оцінки фінансово-економічного стану підприємства є аналіз показників рентабельності, які характеризують ефективність господарської діяльності, рівень прибутковості використання активів, власного капіталу та обсягів реалізації продукції. Показники рентабельності дозволяють оцінити результативність управління ресурсами підприємства, визначити рівень його фінансової ефективності та здатність формувати прибуток у процесі здійснення господарської діяльності. Аналіз показників рентабельності ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки наведено в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Показники рентабельності ТОВ «Агротех» за 2022–2025 рр., (%)

Показник	2022	2023	2024	2025
Рентабельність активів, %	9,37	6,26	8,17	8,74
Рентабельність власного капіталу, %	12,40	7,91	10,28	11,72
Рентабельність продажу, %	22,29	13,56	15,87	20,69
Рентабельність діяльності, %	28,61	18,56	21,75	28,45

Джерело: сформовано автором на основі додатку А, Б, В, Г

Аналіз показників рентабельності ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки свідчить про достатньо високий рівень ефективності господарської діяльності підприємства та поступове відновлення прибутковості після негативного

впливу економічних і воєнних факторів у 2022–2023 роках. Динаміка показників характеризує результативність використання активів, власного капіталу та ресурсного потенціалу підприємства.

Рентабельність активів у 2022 році становила 9,37 %, що свідчило про достатньо ефективне використання майна підприємства для формування прибутку. У 2023 році показник знизився до 6,26 % унаслідок скорочення чистого прибутку та ускладнення умов господарювання. Водночас у 2024 році рентабельність активів зросла до 8,17 %, а у 2025 році — до 8,74 %, що характеризує поступове підвищення ефективності використання активів підприємства.

Рентабельність власного капіталу у 2022 році становила 12,40 %, у 2023 році скоротилася до 7,91 %, а у 2024 році зросла до 10,28 %. У 2025 році показник досяг 11,72 %, що свідчить про підвищення ефективності використання власних фінансових ресурсів та зростання прибутковості діяльності підприємства для його власників.

Показник рентабельності продажу у 2022 році становив 22,29 %, що характеризувало високий рівень прибутковості реалізації продукції. У 2023 році показник знизився до 13,56 %, що було пов'язано зі зростанням виробничих витрат, логістичних труднощів та нестабільністю ринкового середовища. У 2024 році рентабельність продажу зросла до 15,87 %, а у 2025 році — до 20,69 %, що свідчить про покращення фінансових результатів діяльності та підвищення ефективності управління витратами.

Рентабельність діяльності упродовж досліджуваного періоду також демонструвала позитивну тенденцію до відновлення. У 2022 році її рівень становив 28,61 %, у 2023 році скоротився до 18,56 %, а у 2024 році зріс до 21,75 %. У 2025 році показник досяг 28,45 %, що майже відповідає рівню 2022 року та свідчить про відновлення загальної ефективності господарської діяльності підприємства.

Таким чином, результати аналізу показників рентабельності підтверджують достатньо високий рівень прибутковості ТОВ «Агротех» та

позитивну динаміку відновлення ефективності його діяльності. Незважаючи на складні умови функціонування аграрного сектору, підприємство забезпечує стабільне формування прибутку, ефективно використовує наявні ресурси та підтримує належний рівень фінансової результативності.

Отже, результати комплексного аналізу фінансово-економічного стану ТОВ «Агротех» за 2022–2025 роки свідчать про достатньо високий рівень ефективності господарської діяльності підприємства, його фінансову стійкість та здатність адаптуватися до складних економічних умов. Упродовж досліджуваного періоду підприємство забезпечувало стабільне функціонування, підтримувало належний рівень платоспроможності та зберігало високий рівень фінансової незалежності.

Аналіз майнового стану підтвердив позитивну динаміку зростання вартості активів та поступове оновлення матеріально-технічної бази підприємства. Значна частка оборотних активів у структурі майна свідчить про достатній рівень забезпечення поточної діяльності фінансовими ресурсами та високу мобільність активів. Дослідження показників ліквідності показало, що підприємство має достатній обсяг оборотних активів для своєчасного виконання поточних зобов'язань, а рівень його платоспроможності залишається стабільним.

Оцінка показників фінансової стійкості та платоспроможності засвідчила високий рівень автономії підприємства та незначну залежність від зовнішніх джерел фінансування. Домінування власного капіталу у структурі пасивів підтверджує фінансову незалежність ТОВ «Агротех» та ефективність управління фінансовими ресурсами. Водночас аналіз ділової активності свідчить про достатньо ефективне використання активів, оборотних коштів і трудових ресурсів підприємства.

Показники рентабельності характеризують поступове відновлення прибутковості діяльності підприємства після негативного впливу економічних та воєнних факторів у 2022–2023 роках. У 2024–2025 роках спостерігалось зростання рівня рентабельності активів, власного капіталу, продажу та

господарської діяльності загалом, що свідчить про покращення фінансових результатів та підвищення ефективності функціонування підприємства.

Таким чином, результати проведеного комплексного аналізу дозволяють зробити висновок, що ТОВ «Агротех» характеризується стабільним фінансово-економічним станом, достатнім рівнем ліквідності, фінансової стійкості та прибутковості, що створює передумови для подальшого розвитку підприємства, підвищення його інвестиційної привабливості та зміцнення конкурентних позицій на аграрному ринку.

2.3. Аналіз формування та використання інвестиційних ресурсів ТОВ «Агротех»

Важливою складовою забезпечення ефективного функціонування аграрного підприємства є формування достатнього обсягу інвестиційних ресурсів та їх раціональне використання. Саме інвестиційна діяльність забезпечує оновлення матеріально-технічної бази, впровадження сучасних технологій, підвищення конкурентоспроможності продукції та створення передумов для довгострокового розвитку підприємства.

Аналіз формування інвестиційних ресурсів ТОВ «Агротех» свідчить, що основним джерелом фінансування інвестиційної діяльності підприємства упродовж 2022–2025 років залишався власний капітал. Зростання власного капіталу на 86 649 тис. грн упродовж досліджуваного періоду свідчить про поступове накопичення внутрішніх фінансових ресурсів підприємства та зміцнення його фінансової стійкості.

Для оцінки структури джерел формування інвестиційних ресурсів доцільно визначити частку власного капіталу у загальній сумі джерел фінансування за формулою:

$$K_{\text{авт}} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Валюта балансу}} \quad (2.1)$$

У 2022 році коефіцієнт автономії ТОВ «Агротех» становив:

$$K_{\text{авт}} = \frac{328752}{435022} = 0,76$$

У 2023 році значення показника зросло:

$$K_{\text{авт}} = \frac{357002}{450980} = 0,79$$

У 2024 році коефіцієнт автономії залишався на високому рівні:

$$K_{\text{авт}} = \frac{366709}{461637} = 0,79$$

У 2025 році коефіцієнт автономії становив:

$$K_{\text{авт}} = \frac{415401}{556926} = 0,75$$

Отримані значення свідчать про високий рівень фінансової незалежності підприємства та переважання власних джерел фінансування інвестиційної діяльності. Незважаючи на певне зниження показника у 2025 році, його значення залишалося суттєво вищим за нормативний рівень, що характеризує стабільний фінансовий стан ТОВ «Агротех».

Важливим внутрішнім джерелом формування інвестиційних ресурсів підприємства є чистий прибуток (рис. 2.7).

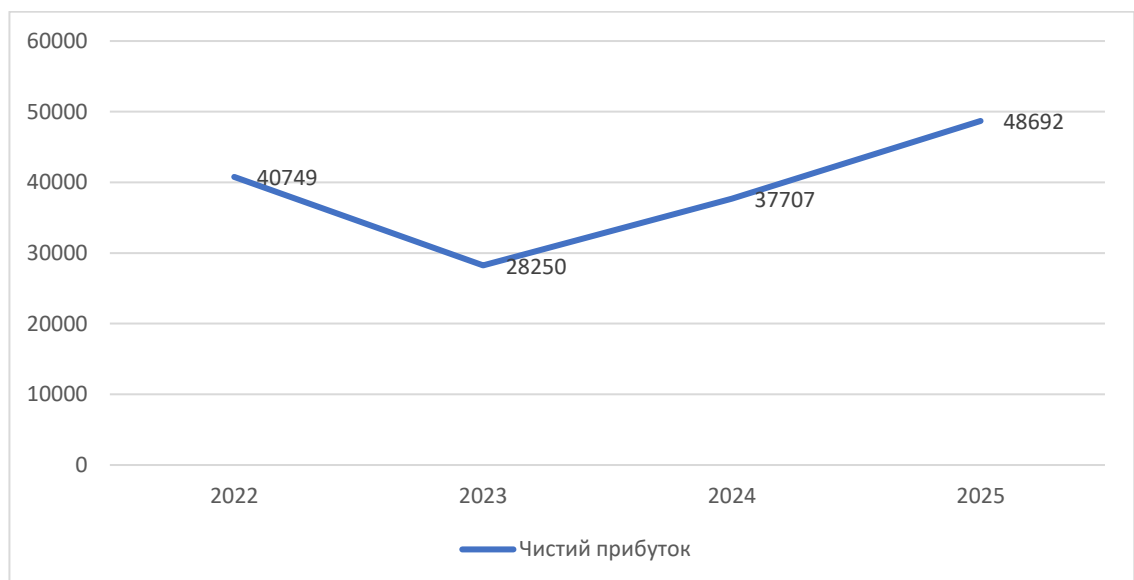

Рисунок 2.7 – Динаміка чистого прибутку ТОВ «Агротех» за 2022-2025 рр., (тис.грн.)

Джерело: сформовано автором на основі додатку Б, Г

У 2022 році чистий прибуток ТОВ «Агротех» становив 40 749 тис. грн, у 2023 році — 28 250 тис. грн, у 2024 році — 37 707 тис. грн, а у 2025 році — 48 692 тис. грн. Незважаючи на скорочення прибутковості у 2023 році внаслідок впливу воєнних та економічних факторів, у 2024–2025 роках спостерігалось відновлення фінансових результатів підприємства. Це створило можливості для активізації інвестиційної діяльності та збільшення обсягів самофінансування.

Поряд із власними джерелами підприємство використовувало залучені фінансові ресурси. Загальний обсяг зобов'язань ТОВ «Агротех» у 2022 році становив 106 270 тис. грн, у 2023 році — 93 978 тис. грн, у 2024 році — 94 928 тис. грн, а у 2025 році зріс до 141 525 тис. грн. Зростання зобов'язань у 2025 році пов'язане з активізацією інвестиційної діяльності та залученням кредитних ресурсів для розширення масштабів виробництва.

Для оцінки рівня фінансового ризику визначимо коефіцієнт фінансового ризику:

$$K_{\text{фр}} = \frac{\text{Зобов'язання}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.2)$$

У 2022 році коефіцієнт фінансового ризику становив:

$$K_{\text{фр}} = \frac{106270}{328752} = 0,32$$

У 2023 році показник знизився:

$$K_{\text{фр}} = \frac{93978}{357002} = 0,26$$

У 2024 році його значення залишалось стабільним:

$$K_{\text{фр}} = \frac{94928}{366709} = 0,26$$

У 2025 році коефіцієнт фінансового ризику становив:

$$K_{\text{фр}} = \frac{141525}{415401} = 0,34$$

Отримані значення свідчать про помірний рівень боргового навантаження та достатню фінансову стійкість підприємства. Незважаючи на

зростання обсягів зобов'язань у 2025 році, підприємство зберігало контрольований рівень фінансового ризику.

Основними напрямками використання інвестиційних ресурсів ТОВ «Агротех» були оновлення основних засобів, модернізація матеріально-технічної бази, збільшення оборотного капіталу та підтримання виробничої інфраструктури підприємства. Аналіз структури активів свідчить про зростання вартості необоротних активів підприємства. У 2022 році їх обсяг становив 60 649 тис. грн, у 2023 році — 50 713 тис. грн, у 2024 році — 65 939 тис. грн, а у 2025 році — 82 953 тис. грн.

Позитивною тенденцією є також зниження коефіцієнта зносу основних засобів із 0,72 у 2022 році до 0,67 у 2025 році, що свідчить про поступове оновлення виробничих ресурсів підприємства.

Для оцінки технічного стану основних засобів використовується коефіцієнт придатності:

$$K_{\text{прид}} = 1 - K_{\text{зносу}} \quad (2.3)$$

У 2022 році коефіцієнт придатності становив:

$$K_{\text{прид}} = 1 - 0,72 = 0,28$$

У 2023 році показник зріс:

$$K_{\text{прид}} = 1 - 0,70 = 0,30$$

У 2024 році коефіцієнт придатності становив:

$$K_{\text{прид}} = 1 - 0,67 = 0,33$$

У 2025 році значення показника залишалось стабільним:

$$K_{\text{прид}} = 1 - 0,67 = 0,33$$

Це свідчить про поступове покращення технічного стану основних засобів та оновлення матеріально-технічної бази підприємства.

Важливим напрямом використання інвестиційних ресурсів було формування оборотного капіталу. Обсяг оборотних активів підприємства у 2022 році становив 374 373 тис. грн, у 2023 році — 400 267 тис. грн, у 2024 році — 395 698 тис. грн, а у 2025 році зріс до 473 973 тис. грн. Зростання

оборотних активів свідчить про розширення масштабів господарської діяльності підприємства, збільшення виробничих запасів та активізацію операційної діяльності.

Ефективність використання інвестиційних ресурсів характеризується показниками рентабельності. Рентабельність активів у 2022 році становила 9,37 %, у 2023 році — 6,26 %, у 2024 році — 8,17 %, а у 2025 році — 8,74 %. Поступове зростання показника у 2024–2025 роках свідчить про підвищення ефективності використання вкладених ресурсів та відновлення фінансової результативності підприємства.

Для оцінки ефективності використання активів використовується формула рентабельності активів:

$$ROA = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Активи}} \times 100\% \quad (2.4)$$

У 2022 році рентабельність активів становила:

$$ROA = \frac{40749}{435022} \times 100\% = 9,37\%$$

У 2023 році показник знизився:

$$ROA = \frac{28250}{450980} \times 100\% = 6,26\%$$

У 2024 році спостерігалось відновлення рентабельності активів:

$$ROA = \frac{37707}{461637} \times 100\% = 8,17\%$$

У 2025 році показник становив:

$$ROA = \frac{48692}{556926} \times 100\% = 8,74\%$$

Водночас у процесі інвестиційного забезпечення ТОВ «Агротех» існують певні проблеми та обмеження. Основними з них є нестабільність економічного середовища, високий рівень воєнних ризиків, зростання вартості кредитних ресурсів, інфляційні процеси, логістичні труднощі та обмеженість доступу до довгострокового фінансування. Негативний вплив на інвестиційну діяльність підприємства також мають коливання цін на сільськогосподарську продукцію та нестабільність зовнішніх ринків.

Отже, результати проведеного аналізу свідчать, що ТОВ «Агротех» упродовж 2022–2025 років забезпечувало достатній рівень формування інвестиційних ресурсів та ефективно використовувало їх для розвитку виробничого потенціалу, оновлення матеріально-технічної бази та підтримання стабільного функціонування підприємства. Основними джерелами інвестиційного забезпечення залишалися власний капітал і прибуток підприємства, що забезпечувало високий рівень фінансової незалежності та створювало передумови для подальшого інвестиційного розвитку.

Висновки до розділу 2

Результати проведеного аналізу системи інвестиційного забезпечення ТОВ «Агротех» свідчать про достатньо високий рівень ефективності функціонування підприємства, його фінансової стійкості та здатності забезпечувати стабільний розвиток в умовах нестабільного економічного середовища та воєнних ризиків. Комплексна оцінка організаційно-економічних показників підтвердила, що підприємство має сформований виробничий потенціал, розвинену систему господарських зв'язків та стабільні позиції на аграрному ринку.

У процесі дослідження встановлено, що ТОВ «Агротех» характеризується позитивною динамікою основних фінансово-економічних показників. Упродовж 2021–2025 років спостерігалось зростання вартості активів, обсягів доходу, власного капіталу та чисельності персоналу підприємства. Незважаючи на негативний вплив воєнних та економічних факторів у 2022–2023 роках, підприємству вдалося забезпечити поступове відновлення рівня прибутковості та стабілізацію фінансових результатів діяльності у 2024–2025 роках. Позитивною тенденцією є також зростання рентабельності діяльності, покращення показників ділової активності та зміцнення фінансової незалежності підприємства.

Аналіз майнового стану підтвердив поступове оновлення матеріально-технічної бази ТОВ «Агротех» та достатній рівень забезпечення підприємства оборотними активами. Висока частка оборотних активів у структурі майна свідчить про належний рівень мобільності ресурсів та здатність підприємства забезпечувати безперервність виробничого процесу. Водночас зниження коефіцієнта зносу основних засобів і зростання коефіцієнта їх придатності характеризують позитивні тенденції технічного оновлення виробничих ресурсів підприємства.

Результати аналізу ліквідності та платоспроможності підтвердили високий рівень фінансової стійкості підприємства. Упродовж досліджуваного періоду ТОВ «Агротех» забезпечувало достатній рівень поточної та швидкої ліквідності, підтримувало значний обсяг чистого оборотного капіталу та характеризувалося високим рівнем автономії. Домінування власного капіталу у структурі джерел фінансування свідчить про фінансову незалежність підприємства та низький рівень залежності від зовнішніх кредиторів.

Аналіз ділової активності засвідчив достатньо ефективне використання ресурсного потенціалу підприємства. Показники оборотності активів, дебіторської та кредиторської заборгованості характеризують стабільність господарської діяльності та ефективність управління фінансовими ресурсами. Позитивною тенденцією є також високий рівень продуктивності праці та зростання середньої заробітної плати працівників, що свідчить про покращення соціально-економічних умов діяльності підприємства.

Дослідження процесів формування та використання інвестиційних ресурсів показало, що основним джерелом інвестиційного забезпечення ТОВ «Агротех» залишаються власний капітал і чистий прибуток підприємства. Упродовж 2022–2025 років спостерігалось зростання власного капіталу та активізація інвестиційної діяльності, спрямованої на оновлення матеріально-технічної бази, збільшення оборотного капіталу та розширення масштабів виробництва. Водночас у діяльності підприємства зберігається вплив зовнішніх ризиків, пов'язаних із нестабільністю економічного середовища,

інфляційними процесами, високою вартістю кредитних ресурсів та воєнними загрозами.

Таким чином, результати проведеного аналізу свідчать, що ТОВ «Агротех» має достатній рівень фінансово-економічної стійкості, ефективно використовує наявні ресурси та забезпечує стабільне функціонування навіть в умовах кризових викликів. Підприємство характеризується високим рівнем інвестиційної привабливості, наявністю потенціалу для подальшого розвитку та формує передумови для підвищення конкурентоспроможності й активізації інвестиційної діяльності у перспективі.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТОВ «АГРОТЕХ»

3.1. Шляхи підвищення ефективності інвестиційного забезпечення розвитку підприємства

У сучасних умовах господарювання ефективність діяльності аграрних підприємств значною мірою визначається рівнем їх інвестиційного забезпечення, здатністю залучати фінансові ресурси, впроваджувати інновації та адаптуватися до динамічних змін зовнішнього середовища. Для ТОВ «Агротех» питання підвищення ефективності інвестиційного забезпечення є особливо актуальним, оскільки розвиток підприємства в умовах воєнного стану, посилення конкуренції, зростання виробничих витрат та необхідності модернізації виробництва потребує формування сучасної системи управління інвестиційною діяльністю.

Підвищення ефективності інвестиційного забезпечення підприємства повинно базуватися на комплексному підході, який передбачає удосконалення механізмів формування інвестиційних ресурсів, диверсифікацію джерел фінансування, впровадження інноваційних технологій, активізацію державної підтримки та посилення стратегічного управління інвестиційною діяльністю.

Одним із ключових напрямів підвищення ефективності інвестиційного забезпечення ТОВ «Агротех» є диверсифікація джерел фінансування інвестиційної діяльності. У сучасних умовах більшість аграрних підприємств України здійснюють інвестування переважно за рахунок власних фінансових ресурсів, що обмежує можливості реалізації масштабних інвестиційних проєктів та модернізації виробництва. Для забезпечення стабільного розвитку підприємству доцільно активніше використовувати зовнішні джерела фінансування, зокрема банківське кредитування, фінансовий лізинг, державні програми підтримки, міжнародні грантові програми та механізми державно-приватного партнерства.

Особливо перспективним для підприємства є використання фінансового лізингу як інструменту оновлення матеріально-технічної бази. Лізингові механізми дозволяють придбавати сучасну сільськогосподарську техніку та обладнання без значного одноразового навантаження на фінансові ресурси підприємства. Це створює можливості для прискорення технічної модернізації виробництва, підвищення продуктивності праці та оптимізації виробничих витрат.

Важливим напрямом удосконалення інвестиційного забезпечення є активне залучення державної підтримки. У сучасних умовах держава реалізує низку програм підтримки аграрного сектору, які передбачають компенсацію вартості сільськогосподарської техніки, здешевлення кредитів, підтримку фермерських господарств, грантове фінансування та стимулювання розвитку переробної галузі. Для ТОВ «Агротех» доцільним є систематичний моніторинг державних програм підтримки та активна участь у них з метою залучення додаткових фінансових ресурсів.

Одним із найбільш перспективних напрямів розвитку підприємства є впровадження інноваційних та цифрових технологій у виробничу діяльність. Сучасні тенденції розвитку агробізнесу свідчать про зростання ролі цифровізації у підвищенні ефективності аграрного виробництва. Використання систем точного землеробства, GPS-моніторингу, автоматизованих систем управління технікою, агродронів, цифрових платформ обліку та аналізу виробничих процесів дозволяє значно підвищити ефективність використання ресурсів, оптимізувати витрати та збільшити врожайність сільськогосподарських культур.

В умовах посилення конкуренції на аграрному ринку, зростання виробничих витрат та необхідності підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу важливим напрямом розвитку ТОВ «Агротех» є впровадження сучасних цифрових технологій та елементів точного землеробства. Використання систем GPS-моніторингу, автоматизованого управління технікою, агродронів, цифрових платформ обліку та аналітики

виробничих процесів дозволить підприємству підвищити продуктивність праці, оптимізувати витрати матеріальних ресурсів, покращити контроль за виробничими процесами та збільшити ефективність господарської діяльності.

Таблиця 3.1 – План впровадження цифрових технологій та систем точного землеробства в ТОВ «Агротех»

Етап	Заходи	Термін реалізації	Відповідальні	Очікуваний результат
1	Проведення аудиту технічного та цифрового забезпечення підприємства	1 місяць	Керівництво підприємства, ІТ-фахівці	Визначення потреб у цифровізації та модернізації
2	Закупівля GPS-систем моніторингу техніки	1–2 місяці	Відділ постачання, інженерна служба	Контроль руху техніки, витрат пального та маршрутів
3	Впровадження систем автоматизованого управління сільськогосподарською технікою	2–4 місяці	Інженерна служба	Підвищення точності виконання польових робіт
4	Придбання та впровадження агродронів для моніторингу посівів	2 місяці	Агрономічна служба	Оперативний контроль стану посівів та виявлення проблемних ділянок
5	Встановлення цифрової платформи управління виробничими процесами	3 місяці	ІТ-відділ, бухгалтерія	Автоматизація обліку, аналізу та планування виробництва
6	Навчання персоналу роботі з цифровими технологіями	Постійно	Відділ кадрів, ІТ-фахівці	Підвищення цифрових компетентностей працівників
7	Інтеграція систем точного землеробства з бухгалтерським та управлінським обліком	2 місяці	Економічний відділ, ІТ-відділ	Формування єдиної цифрової системи управління
8	Аналіз ефективності впроваджених технологій та коригування процесів	Постійно	Керівництво підприємства	Підвищення економічної ефективності діяльності

Джерело: розроблено автором

Запропонований план передбачає поетапне впровадження цифрових технологій у діяльність ТОВ «Агротех», що дозволить мінімізувати фінансові ризики та забезпечити ефективну адаптацію підприємства до нових

технологічних умов. На першому етапі доцільним є проведення комплексного аудиту технічного забезпечення та визначення потреб підприємства у цифровізації виробничих процесів. Це дозволить оцінити рівень готовності підприємства до впровадження інноваційних рішень та визначити пріоритетні напрями модернізації.

Важливим напрямом є впровадження GPS-моніторингу техніки, що забезпечить контроль використання паливно-мастильних матеріалів, оптимізацію маршрутів руху техніки та зниження непродуктивних витрат. Використання автоматизованих систем управління сільськогосподарською технікою дозволить підвищити точність виконання технологічних операцій, мінімізувати перевитрати насіння, добрив і засобів захисту рослин, а також зменшити вплив людського фактора.

Перспективним напрямом є застосування агродронів для моніторингу стану посівів, проведення аерофотозйомки та оперативного виявлення проблемних ділянок. Це дозволить своєчасно реагувати на зміни стану ґрунтів і рослин, підвищити ефективність агротехнологічних заходів та збільшити врожайність сільськогосподарських культур.

Впровадження цифрових платформ обліку та аналізу виробничих процесів сприятиме автоматизації управлінського та бухгалтерського обліку, формуванню єдиної інформаційної системи підприємства та підвищенню оперативності прийняття управлінських рішень. Використання цифрової аналітики дозволить керівництву підприємства здійснювати постійний моніторинг ефективності використання ресурсів, прогнозувати результати господарської діяльності та оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища.

Очікується, що реалізація запропонованих заходів дозволить ТОВ «Агротех» знизити виробничі витрати, підвищити ефективність використання матеріально-технічних ресурсів, покращити якість управління виробничими процесами та забезпечити зростання конкурентоспроможності підприємства на аграрному ринку.

Важливим напрямом удосконалення інвестиційного забезпечення є підвищення інвестиційної привабливості підприємства. Для цього необхідно забезпечити високий рівень фінансової прозорості, удосконалити систему управлінського обліку, впровадити сучасні методи фінансового планування та стратегічного управління. Формування позитивної ділової репутації, стабільних фінансових результатів та ефективної системи управління ризиками сприятиме підвищенню довіри з боку потенційних інвесторів та фінансових установ.

Особливого значення в сучасних умовах набуває розвиток переробної діяльності та формування продукції з високою доданою вартістю. Для ТОВ «Агротех» перспективним напрямом є не лише виробництво сировинної аграрної продукції, а й розвиток елементів переробки, зберігання та логістики. Це дозволить підприємству зменшити залежність від коливань цін на сировинних ринках, підвищити рівень рентабельності та забезпечити більш стабільні фінансові результати.

Одним із шляхів підвищення ефективності інвестиційного забезпечення є впровадження принципів сталого розвитку та екологізації виробництва. У сучасних умовах зростає роль «зелених» інвестицій, орієнтованих на використання ресурсозберігаючих технологій, енергоефективності та екологічної безпеки виробництва. Для підприємства перспективними можуть стати інвестиції у системи енергозбереження, альтернативну енергетику, органічне виробництво та технології раціонального використання земельних ресурсів.

Важливим напрямом підвищення ефективності інвестиційної діяльності є удосконалення системи управління інвестиційними ризиками. Сільське господарство характеризується високим рівнем ризиків, пов'язаних із природно-кліматичними умовами, сезонністю виробництва, нестабільністю ринкової кон'юнктури та воєнними загрозами. Для мінімізації негативного впливу ризиків ТОВ «Агротех» доцільно використовувати механізми

агροстрахування, диверсифікації виробництва, форвардні контракти та сучасні системи прогнозування й моніторингу ризиків.

Особливу увагу необхідно приділити розвитку кадрового потенціалу підприємства. Ефективне використання інвестиційних ресурсів значною мірою залежить від професійного рівня працівників, їх здатності працювати з сучасними технологіями та адаптуватися до інноваційних змін. У зв'язку з цим доцільним є інвестування у професійне навчання персоналу, підвищення кваліфікації працівників та розвиток цифрових компетенцій.

Одним із стратегічних напрямів розвитку підприємства є активізація співпраці з міжнародними організаціями та участь у грантових програмах підтримки агробізнесу. У сучасних умовах міжнародні фінансові інституції активно підтримують український аграрний сектор, спрямовуючи фінансові ресурси на відновлення інфраструктури, розвиток малого та середнього агробізнесу, впровадження інновацій та цифровізацію виробництва. Залучення грантового фінансування дозволить підприємству реалізувати інвестиційні проєкти без значного кредитного навантаження.

Не менш важливим є формування довгострокової інвестиційної стратегії підприємства. Інвестиційна діяльність повинна мати системний характер та бути інтегрованою у загальну стратегію розвитку ТОВ «Агротех». Стратегічне планування дозволить визначити пріоритетні напрями інвестування, оцінити потребу у фінансових ресурсах, сформувавши ефективну систему контролю реалізації інвестиційних проєктів та забезпечити досягнення довгострокових цілей розвитку підприємства.

Таким чином, підвищення ефективності інвестиційного забезпечення ТОВ «Агротех» потребує комплексного підходу, що включає диверсифікацію джерел фінансування, впровадження інноваційних технологій, розвиток цифровізації, підвищення інвестиційної привабливості, удосконалення системи управління ризиками та активізацію державної і міжнародної підтримки. Реалізація запропонованих заходів сприятиме зміцненню фінансової стійкості підприємства, модернізації виробництва, підвищенню

конкурентоспроможності та забезпеченню сталого розвитку ТОВ «Агротех» в умовах сучасних економічних викликів.

3.2. Формування інвестиційної стратегії розвитку ТОВ «Агротех» в умовах воєнних та післявоєнних викликів

Сучасний розвиток аграрного сектору України відбувається в умовах високої економічної нестабільності, воєнних ризиків, дефіциту інвестиційних ресурсів, логістичних обмежень та посилення глобальної конкуренції на ринку сільськогосподарської продукції. За таких умов формування ефективної інвестиційної стратегії є одним із ключових чинників забезпечення стабільного функціонування та довгострокового розвитку аграрних підприємств. Для ТОВ «Агротех» інвестиційна стратегія повинна бути спрямована не лише на підтримання поточної діяльності, а й на забезпечення технологічної модернізації виробництва, цифрової трансформації підприємства, підвищення рівня фінансової стійкості та формування конкурентних переваг у післявоєнний період.

З метою наочного представлення ключових стратегічних напрямів інвестиційного розвитку ТОВ «Агротех» в умовах воєнних та післявоєнних викликів доцільно візуалізувати основні напрями модернізації підприємства, джерела ресурсного забезпечення та очікувані результати реалізації інвестиційної стратегії. (рис. 3.1).

Проведений аналіз фінансово-економічного стану підприємства підтвердив наявність достатнього інвестиційного потенціалу для реалізації стратегічних напрямів розвитку. Упродовж 2022–2025 років спостерігалось зростання власного капіталу підприємства з 328 752 тис. грн до 415 401 тис. грн, що свідчить про поступове зміцнення фінансової бази інвестиційної діяльності. Водночас чистий прибуток підприємства у 2025 році досяг 48 692

тис. грн, що створює передумови для активізації процесів самофінансування та реалізації інноваційних інвестиційних проєктів.

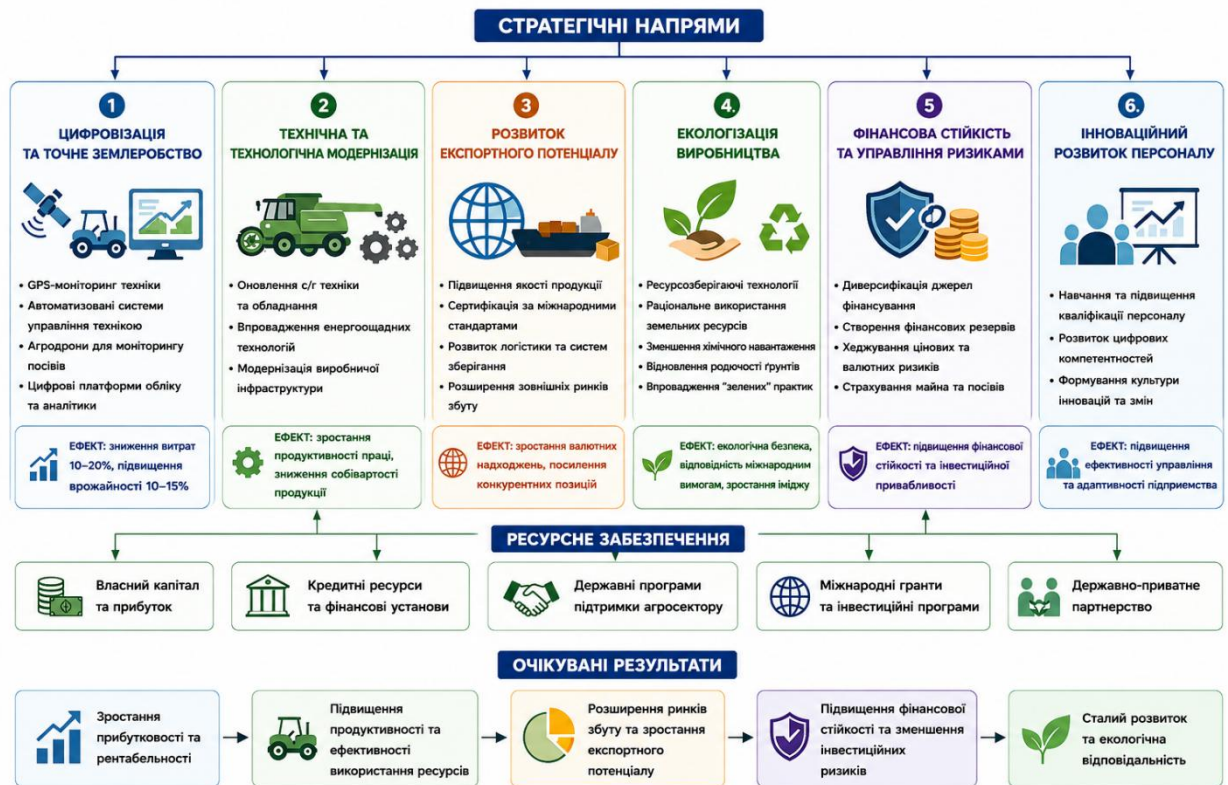

Рисунок 3.1 – Стратегічні напрями інвестиційного розвитку ТОВ «Агротех» в умовах воєнних та післявоєнних викликів

Джерело: розроблено автором

Одним із ключових стратегічних напрямів інвестиційного розвитку ТОВ «Агротех» повинна стати цифрова трансформація виробничих процесів та впровадження систем точного землеробства. У сучасних умовах саме цифровізація аграрного виробництва виступає основою підвищення ефективності використання ресурсів, оптимізації виробничих витрат та забезпечення стабільного зростання продуктивності сільськогосподарського виробництва.

Впровадження GPS-моніторингу сільськогосподарської техніки дозволить підприємству забезпечити постійний контроль за використанням паливно-мастильних матеріалів, оптимізувати маршрути руху техніки та

зменшити непродуктивні витрати. За оцінками сучасних аграрних досліджень, використання GPS-систем дає можливість скоротити витрати пального на 10–15 %, зменшити простої техніки та підвищити ефективність використання машинно-тракторного парку. Для ТОВ «Агротех», де значна частина виробничих витрат пов'язана із використанням техніки, впровадження таких систем може забезпечити суттєвий економічний ефект.

Важливим напрямом інвестиційної стратегії є використання автоматизованих систем управління сільськогосподарською технікою та елементів точного землеробства. Використання автоматичних систем навігації, паралельного водіння та контролю норми внесення добрив дозволяє мінімізувати перевитрати насіння, засобів захисту рослин і мінеральних добрив. Практика використання таких технологій у аграрному секторі свідчить про можливість зменшення витрат добрив на 15–20 %, насіння — на 10–12 %, а засобів захисту рослин — до 20 %. Водночас підвищується точність виконання технологічних операцій, що позитивно впливає на рівень урожайності культур.

Перспективним напрямом інвестиційної модернізації ТОВ «Агротех» є використання агродронів для моніторингу стану посівів та проведення аерофотозйомки полів. Застосування агродронів дозволяє оперативно виявляти проблемні ділянки посівів, оцінювати рівень розвитку рослин, визначати потребу у внесенні добрив і засобів захисту, а також здійснювати контроль стану ґрунтів. Використання таких технологій сприяє підвищенню ефективності агротехнологічних заходів та забезпечує можливість оперативного реагування на зміни виробничої ситуації.

Особливого значення для ТОВ «Агротех» набуває впровадження цифрових платформ управління аграрним виробництвом. Використання інтегрованих цифрових систем обліку та аналізу виробничих процесів дозволить автоматизувати бухгалтерський, фінансовий, управлінський та виробничий облік, забезпечити постійний моніторинг ефективності використання ресурсів та підвищити оперативність прийняття управлінських

рішень. Використання цифрової аналітики та систем прогнозування дозволить підприємству здійснювати планування виробничої діяльності на основі фактичних даних та мінімізувати ризики прийняття неефективних управлінських рішень.

Цифровізація діяльності підприємства має також важливе економічне обґрунтування. За рахунок впровадження систем точного землеробства, автоматизації виробничих процесів та цифрового контролю за використанням ресурсів ТОВ «Агротех» може забезпечити:

- зниження виробничих витрат на 10–20 %;
- скорочення витрат пального до 15 %;
- зменшення перевитрат насіння та добрив на 10–20 %;
- підвищення врожайності сільськогосподарських культур на 10–15 %;
- скорочення непродуктивних витрат і втрат продукції;
- підвищення продуктивності праці персоналу;
- покращення контролю за виробничими процесами та використанням техніки.

Важливим складником інвестиційної стратегії ТОВ «Агротех» є розвиток експортного потенціалу підприємства. В умовах післявоєнного відновлення економіки України розширення зовнішніх ринків збуту може стати одним із ключових чинників забезпечення стабільного фінансового розвитку підприємства. Для цього доцільним є спрямування інвестицій на впровадження міжнародних стандартів якості та безпечності продукції, модернізацію логістичної інфраструктури, розвиток систем зберігання та післязбиральної доробки продукції.

Перспективним напрямом інвестиційної діяльності підприємства є екологізація виробництва та впровадження принципів сталого розвитку. Інвестиційна стратегія ТОВ «Агротех» повинна передбачати впровадження ресурсозберігаючих технологій, зменшення рівня енергоспоживання, раціональне використання земельних ресурсів та мінімізацію негативного впливу виробничої діяльності на навколишнє середовище. Використання

сучасних екологічно орієнтованих технологій сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості підприємства та забезпечить відповідність міжнародним вимогам аграрного ринку.

Водночас інвестиційна стратегія підприємства повинна враховувати високий рівень воєнних та економічних ризиків. У зв'язку з цим важливого значення набуває диверсифікація джерел фінансування інвестиційної діяльності. Поряд із використанням власного капіталу та прибутку доцільним є активніше залучення банківського кредитування, міжнародних грантових програм, програм державної підтримки аграрного сектору, механізмів пільгового фінансування та державно-приватного партнерства.

Таким чином, формування інвестиційної стратегії розвитку ТОВ «Агротех» повинно базуватися на комплексному поєднанні цифрової трансформації виробництва, технологічної модернізації, екологізації господарської діяльності, розвитку експортного потенціалу та підвищення рівня фінансової стійкості підприємства. Реалізація запропонованих стратегічних напрямів дозволить підприємству забезпечити ефективне використання інвестиційних ресурсів, підвищити конкурентоспроможність, зміцнити позиції на аграрному ринку та створити передумови для стабільного розвитку в умовах післявоєнного відновлення економіки України.

3.3. Економічне обґрунтування запропонованих заходів та оцінка їх ефективності

У сучасних умовах трансформації аграрного сектору України особливого значення набуває формування ефективної системи інвестиційного забезпечення підприємств, орієнтованої на впровадження інноваційних технологій, цифровізацію виробничих процесів та підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу. В умовах воєнних і післявоєнних викликів економічне обґрунтування інвестиційних рішень є необхідною

складовою формування стратегії розвитку аграрного підприємства, оскільки дозволяє оцінити результативність капіталовкладень, визначити рівень економічного ефекту та обґрунтувати доцільність реалізації інвестиційних проєктів.

Для ТОВ «Агротех» пріоритетними напрямками інвестиційного розвитку визначено впровадження систем точного землеробства, GPS-моніторингу техніки, автоматизованих систем управління виробничими процесами, агродронів та цифрових платформ обліку й аналітики. Реалізація зазначених заходів сприятиме підвищенню ефективності використання виробничих ресурсів, забезпеченню скорочення витрат, оптимізації технологічних процесів та зміцненню конкурентних позицій підприємства.

Проведений аналіз фінансово-економічного стану ТОВ «Агротех» дозволив встановити наявність достатнього інвестиційного потенціалу для реалізації запропонованих заходів. У 2025 році дохід підприємства становив 235 360 тис. грн, чистий прибуток — 48 692 тис. грн, активи — 556 926 тис. грн, а власний капітал — 415 401 тис. грн. Коефіцієнт автономії підприємства становив 0,75, що характеризує високий рівень фінансової незалежності та можливість фінансування інвестиційної діяльності переважно за рахунок власних ресурсів. Водночас рентабельність продажу у 2025 році становила 20,69 %, а рентабельність активів — 8,74 %, що свідчить про достатньо високий рівень ефективності господарської діяльності підприємства.

Для визначення економічної ефективності запропонованих заходів доцільно здійснити прогнозування економічного ефекту від впровадження цифрових технологій та систем точного землеробства. На основі результатів сучасних досліджень цифровізації аграрного виробництва встановлено, що використання GPS-моніторингу та автоматизованих систем управління технікою дозволяє скоротити витрати пального на 10–15 %, знизити перевитрати насіння та мінеральних добрив на 10–20 %, а також забезпечити зростання врожайності сільськогосподарських культур у середньому на 5–15 %. З урахуванням специфіки діяльності ТОВ «Агротех» для розрахунків

прийнято мінімально допустимий прогнозний ефект: скорочення виробничих витрат на 10 % та збільшення доходу на 5 %.

Для визначення виробничих витрат підприємства використовується формула:

$$V = D - \text{ЧПВ} = D - \text{ЧПВ} = D - \text{ЧП} \quad (3.1)$$

де: V — витрати підприємства;

D — дохід підприємства;

ЧП — чистий прибуток.

У 2025 році виробничі витрати підприємства становили:

$$V = 235360 - 48692 = 186668 \text{ тис. грн}$$

Отже, загальний обсяг витрат підприємства у 2025 році становив 186 668 тис. грн.

Очікувана економія витрат унаслідок впровадження цифрових технологій визначається за формулою:

$$E_v = V \times 0,10 \quad (3.2)$$

У результаті прогнозна економія витрат становитиме:

$$E_v = 186668 \times 0,10 = 18666,8 \text{ тис. грн}$$

Одержані результати дозволяють стверджувати, що лише за рахунок оптимізації витрат підприємство може щорічно економити понад 18,6 млн грн. Основними джерелами економії виступатимуть скорочення витрат пального, мінімізація перевитрат насіння та добрив, зменшення непродуктивних витрат і підвищення ефективності використання техніки.

Водночас впровадження систем точного землеробства та цифрового моніторингу виробничих процесів сприятиме підвищенню врожайності та зростанню доходу підприємства. Прогнозований приріст доходу визначимо за формулою:

$$D_d = D \times 0,05 \quad (3.3)$$

У результаті:

$$Дд=235360 \times 0,05=11768 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, прогнозне збільшення доходу підприємства становитиме 11 768 тис. грн. Основними чинниками зростання доходу виступатимуть підвищення врожайності сільськогосподарських культур, покращення якості продукції та підвищення ефективності виробничих процесів.

Загальний економічний ефект від реалізації інвестиційного проєкту визначимо як суму економії витрат та приросту доходу:

$$E_3 = E_B + Дд \quad (3.4)$$

У результаті:

$$E_3=18666,8+11768=30434,8 \text{ тис. грн.}$$

Одержані результати свідчать про значний потенціал економічної результативності запропонованих заходів. Загальний прогнозний економічний ефект від реалізації інвестиційного проєкту може перевищити 30 млн грн на рік.

Для реалізації інвестиційного проєкту підприємству необхідно здійснити відповідні капіталовкладення. Структура прогнозних інвестиційних витрат включає придбання GPS-систем моніторингу техніки, впровадження систем точного землеробства, придбання агродронів, впровадження цифрової платформи управління та навчання персоналу.

Загальний обсяг інвестицій визначається за формулою:

$$I=2500+6000+2000+1500+500=12500 \text{ тис. грн}$$

Таким чином, загальна вартість реалізації інвестиційного проєкту становитиме 12 500 тис. грн.

Для оцінки ефективності інвестиційного проєкту визначимо строк окупності інвестицій:

$$T_{ок} = \frac{I}{E_3} \quad (3.5)$$

У результаті:

$$T_{\text{ок}} = \frac{12500}{30434,8} = 0,41 \text{ року}$$

Одержаний результат свідчить, що строк окупності інвестиційного проєкту становитиме приблизно 0,41 року, або близько 5 місяців, що характеризує високий рівень економічної ефективності запропонованих заходів.

Для більш повної оцінки інвестиційної ефективності доцільно визначити чисту приведену вартість проєкту (NPV):

$$NPV = \sum \frac{CF_t}{(1+r)^t} - I_0 \quad (3.6)$$

де: CF_t — прогнозований грошовий потік;

r — ставка дисконту;

I_0 — початкові інвестиції.

За умови використання ставки дисконту на рівні 15 % та прогнозованого економічного ефекту 30 434,8 тис. грн чиста приведена вартість проєкту матиме додатне значення, що підтверджує економічну доцільність реалізації інвестиційних заходів та їх здатність забезпечити приріст вартості підприємства у довгостроковій перспективі.

Рентабельність інвестицій визначимо за формулою:

$$ROI = \frac{E_2}{I} \times 100\% \quad (3.7)$$

У результаті:

$$ROI = \frac{30434,8}{12500} \times 100\% = 243,48\%$$

Отримане значення свідчить, що на кожну 1 грн інвестицій підприємство потенційно може отримати понад 2,4 грн економічного ефекту.

Прогнозований чистий прибуток після реалізації заходів становитиме:

$$\text{ЧП}_{\text{пр}} = 48692 + 30434,8 = 79126,8 \text{ тис. грн}$$

Отже, після реалізації інвестиційного проєкту очікується можливість зростання чистого прибутку підприємства до 79 126,8 тис. грн.

Прогнозний рівень рентабельності продажу визначимо за формулою:

$$P_{\Pi} = \frac{\text{ЧП}}{\text{Д}} \times 100\% \quad (3.8)$$

Прогнозний дохід після реалізації заходів становитиме:

$$D_{\text{пр}} = 235360 + 11768 = 247128 \text{ тис. грн}$$

У результаті прогнозний рівень рентабельності продажу становитиме:

$$P_{\Pi} = \frac{79126,8}{247128} \times 100\% = 32,02\%$$

Порівняно з фактичним рівнем рентабельності продажу у 2025 році, який становив 20,69 %, прогнозується зростання показника на 11,33 відсоткових пункти.

Водночас рівень ефективності інвестиційного проєкту значною мірою залежатиме від стабільності цін на сільськогосподарську продукцію, вартості паливно-енергетичних ресурсів, рівня інфляційних процесів, збереження логістичних можливостей експорту продукції та загального рівня економічної стабільності аграрного сектору України.

Крім безпосереднього економічного ефекту, реалізація запропонованих заходів забезпечить для ТОВ «Агротех» низку стратегічних переваг, серед яких підвищення рівня цифровізації виробництва, покращення системи контролю за використанням ресурсів, підвищення точності агротехнологічних операцій, мінімізація впливу людського фактора, підвищення експортного потенціалу підприємства та зміцнення його конкурентних позицій на аграрному ринку.

Для поглибленої оцінки ефективності інвестиційного розвитку ТОВ «Агротех» та підтвердження впливу інвестиційних ресурсів на результати господарської діяльності доцільно здійснити кореляційний аналіз

взаємозв'язку між основними фінансово-економічними показниками підприємства.

У процесі аналізу визначався коефіцієнт кореляції Пірсона:

$$r = \frac{\sum(x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum(x_i - \bar{x})^2 \sum(y_i - \bar{y})^2}} \quad (3.9)$$

Слід зазначити, що результати кореляційного аналізу мають аналітичний та орієнтовний характер, оскільки дослідження базується на обмеженій кількості часових спостережень. Водночас одержані результати дозволяють визначити загальні тенденції взаємозв'язку між інвестиційними ресурсами та фінансовими результатами діяльності підприємства.

Для оцінки впливу інвестиційного потенціалу на фінансові результати підприємства було визначено кореляційний зв'язок між активами підприємства та чистим прибутком.

Таблиця 3.2 – Вихідні дані для кореляційного аналізу ТОВ «Агротех»

Рік	Активи, тис. грн	Власний капітал, тис. грн	Дохід, тис. грн	Чистий прибуток, тис. грн
2022	435 022	328 752	182 849	40 749
2023	450 980	357 002	208 270	28 250
2024	459 770	366 709	237 597	37 707
2025	556 926	415 401	235 360	48 692

У результаті проведених розрахунків встановлено, що коефіцієнт кореляції між активами підприємства та чистим прибутком становить:

$$r(\text{Активи}; \text{ЧП})=0,79$$

Одержаний результат свідчить про наявність сильного прямого взаємозв'язку між обсягом активів підприємства та чистим прибутком.

Коефіцієнт кореляції між власним капіталом та чистим прибутком становить:

$$r(\text{ВК}; \text{ЧП})=0,84$$

Отримане значення характеризує дуже високий рівень прямого взаємозв'язку між величиною власного капіталу та фінансовими результатами діяльності підприємства.

Коефіцієнт кореляції між доходом підприємства та чистим прибутком становить:

$$r(\text{Дохід}; \text{ЧП})=0,63$$

Одержаний результат характеризує середній прямий кореляційний зв'язок між показниками.

Для оцінки впливу розвитку кадрового потенціалу на фінансові результати діяльності підприємства визначено коефіцієнт кореляції між чисельністю працівників та доходом підприємства:

$$r(\text{Працівники}; \text{Дохід})=0,95$$

Отримане значення свідчить про дуже високий рівень взаємозв'язку між зростанням чисельності персоналу та обсягом доходу підприємства.

Для більш повної оцінки інвестиційної результативності визначимо коефіцієнт детермінації:

$$R^2 = r^2 \tag{3.10}$$

Для залежності між активами та чистим прибутком:

$$R^2 = 0,79^2 = 0,6241$$

Отже, приблизно 62,41 % зміни чистого прибутку підприємства пояснюється зміною обсягу активів та інвестиційного потенціалу підприємства, що підтверджує значний вплив інвестиційної діяльності на результати функціонування ТОВ «Агротех».

Таким чином, результати проведених розрахунків підтверджують високий рівень економічної ефективності запропонованих інвестиційних заходів. Реалізація проекту сприятиме підвищенню ефективності використання ресурсного потенціалу ТОВ «Агротех», зростанню фінансових результатів діяльності, скороченню виробничих витрат та формуванню

передумов для довгострокового інноваційного розвитку підприємства в умовах воєнного та післявоєнного відновлення аграрного сектору України.

Висновки до розділу 3

У третьому розділі дослідження було обґрунтовано напрями удосконалення інвестиційного забезпечення розвитку ТОВ «Агротех» в умовах воєнних та післявоєнних викликів, визначено стратегічні напрями модернізації підприємства та здійснено оцінку економічної ефективності запропонованих заходів.

У процесі дослідження встановлено, що підвищення ефективності інвестиційного забезпечення ТОВ «Агротех» повинно базуватися на комплексному підході, який передбачає диверсифікацію джерел фінансування, активізацію державної та міжнародної підтримки, впровадження цифрових технологій, модернізацію матеріально-технічної бази та удосконалення системи управління інвестиційною діяльністю. Доведено, що використання банківського кредитування, фінансового лізингу, міжнародних грантових програм і механізмів державно-приватного партнерства дозволить підприємству розширити можливості залучення інвестиційних ресурсів та забезпечити реалізацію інноваційних проєктів.

Особливу увагу приділено впровадженню систем точного землеробства, GPS-моніторингу техніки, автоматизованих систем управління виробничими процесами, агродронів та цифрових платформ управління аграрним виробництвом. Обґрунтовано, що цифровізація діяльності підприємства сприятиме підвищенню ефективності використання ресурсів, скороченню виробничих витрат, оптимізації технологічних процесів та зростанню врожайності сільськогосподарських культур.

У результаті формування інвестиційної стратегії розвитку ТОВ «Агротех» визначено основні стратегічні напрями модернізації підприємства, серед яких цифрова трансформація виробництва, розвиток експортного потенціалу, екологізація господарської діяльності, удосконалення логістичної

інфраструктури та впровадження принципів сталого розвитку. Реалізація зазначених напрямів дозволить підприємству підвищити конкурентоспроможність, зміцнити фінансову стійкість та створити передумови для довгострокового розвитку.

Проведене економічне обґрунтування запропонованих заходів підтвердило високий рівень їх ефективності. Встановлено, що впровадження систем цифрового управління та точного землеробства дозволить підприємству забезпечити прогнозне скорочення виробничих витрат на 10 %, збільшення доходу на 5 % та отримання загального економічного ефекту в розмірі 30 434,8 тис. грн на рік. Загальний обсяг необхідних інвестицій оцінено у 12 500 тис. грн.

Для підтвердження результативності інвестиційної діяльності здійснено кореляційний аналіз взаємозв'язку між основними фінансово-економічними показниками підприємства. У результаті встановлено наявність сильного прямого взаємозв'язку між активами підприємства та чистим прибутком ($r = 0,79$), а також високого рівня взаємозв'язку між власним капіталом і чистим прибутком ($r = 0,84$), що підтверджує значний вплив інвестиційних ресурсів на результати діяльності ТОВ «Агротех».

Таким чином, реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню ефективності використання ресурсного потенціалу ТОВ «Агротех», забезпечить модернізацію виробництва, зміцнення фінансової стійкості підприємства та створить передумови для його стабільного інноваційного розвитку в умовах воєнного та післявоєнного відновлення аграрного сектору України.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення та практичне вирішення актуального науково-практичного завдання щодо удосконалення інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу на прикладі ТОВ «Агротех». У результаті проведеного дослідження отримано такі основні висновки.

1. У ході дослідження розкрито економічну сутність інвестицій та інвестиційного забезпечення агробізнесу. Встановлено, що інвестиції є важливим чинником модернізації аграрного виробництва, оновлення матеріально-технічної бази, впровадження інноваційних технологій та забезпечення конкурентоспроможності аграрних підприємств. Обґрунтовано, що інвестиційне забезпечення агробізнесу являє собою комплексну систему економічних, фінансових, організаційних і правових механізмів формування, залучення та ефективного використання інвестиційних ресурсів у процесі розвитку аграрного сектору.

2. Досліджено джерела, механізми та інструменти інвестиційного забезпечення аграрних підприємств. Визначено, що основними джерелами фінансування інвестиційної діяльності є власні, залучені та позикові ресурси. Встановлено, що у структурі фінансування аграрного сектору України домінують власні кошти підприємств, тоді як доступ до зовнішніх джерел фінансування залишається обмеженим. Доведено важливу роль банківського кредитування, фінансового лізингу, грантових програм, міжнародної фінансової допомоги, аграрних розписок та механізмів державно-приватного партнерства у забезпеченні розвитку агробізнесу.

3. Визначено сучасні тенденції та проблеми інвестиційного забезпечення розвитку агробізнесу в Україні. Встановлено, що сучасний розвиток аграрного сектору характеризується поступовим відновленням інвестиційної активності, посиленням інноваційної спрямованості інвестицій, розвитком цифровізації агровиробництва та зростанням ролі міжнародної

фінансової підтримки. Водночас основними проблемами залишаються воєнні ризики, нестабільність інвестиційного середовища, обмежений доступ до кредитних ресурсів, недосконалість інституційного забезпечення та недостатній рівень розвитку інвестиційної інфраструктури.

4. Надано організаційно-економічну характеристику діяльності ТОВ «Агротех». Встановлено, що підприємство є багатопрофільним суб'єктом аграрного бізнесу, який спеціалізується на вирощуванні зернових, бобових та олійних культур, здійснює діяльність у сфері тваринництва, логістики та післяурожайної обробки продукції. Визначено, що підприємство має експортну орієнтацію, розвинену систему господарських зв'язків та достатній рівень ресурсного потенціалу для забезпечення стабільного функціонування й розвитку.

5. Здійснено оцінку фінансово-економічного стану ТОВ «Агротех» та ефективності його діяльності за 2022–2025 роки. Результати аналізу свідчать про достатньо високий рівень фінансової стійкості підприємства, позитивну динаміку зростання активів, власного капіталу та оборотних ресурсів. Встановлено, що коефіцієнт автономії у 2025 році становив 0,75, коефіцієнт поточної ліквідності — 3,35, а рентабельність активів — 8,74 %, що підтверджує ефективність використання ресурсного потенціалу підприємства та його фінансову стабільність.

6. Проведено аналіз формування та використання інвестиційних ресурсів ТОВ «Агротех». Встановлено, що основними джерелами інвестиційного забезпечення підприємства є власний капітал та чистий прибуток. У 2022–2025 роках обсяг власного капіталу зріс із 328 752 тис. грн до 415 401 тис. грн, що свідчить про зміцнення фінансової бази підприємства. Аналіз ефективності використання інвестиційних ресурсів підтвердив позитивну динаміку рентабельності активів та поступове відновлення фінансової результативності підприємства.

7. Обґрунтовано напрями підвищення ефективності інвестиційного забезпечення розвитку ТОВ «Агротех». Визначено, що пріоритетними

напрямами є цифровізація агровиробництва, впровадження систем точного землеробства, GPS-моніторингу, автоматизованих систем управління технікою, агродронів та цифрових платформ управління виробничими процесами. Доведено, що використання сучасних цифрових технологій дозволить підвищити ефективність використання ресурсів, оптимізувати виробничі витрати та забезпечити зростання продуктивності аграрного виробництва.

8. Сформовано інвестиційну стратегію розвитку ТОВ «Агротех» в умовах воєнних та післявоєнних викликів. Визначено, що стратегічними напрямами розвитку підприємства повинні стати технологічна модернізація виробництва, цифрова трансформація, екологізація аграрного виробництва, розвиток логістичної інфраструктури та посилення експортного потенціалу. Обґрунтовано, що реалізація інвестиційної стратегії сприятиме підвищенню конкурентоспроможності підприємства та зміцненню його фінансової стійкості.

9. Здійснено економічне обґрунтування запропонованих заходів та оцінено їх ефективність. Встановлено, що впровадження систем цифрового управління та точного землеробства дозволить скоротити виробничі витрати на 10 % та збільшити дохід підприємства на 5 %. Загальний прогнозний економічний ефект від реалізації запропонованих заходів становитиме 30 434,8 тис. грн на рік. Розрахунки підтвердили високий рівень ефективності інвестиційного проекту: строк окупності інвестицій становитиме близько 0,41 року, а рентабельність інвестицій (ROI) досягне 243,48 %. Проведений кореляційний аналіз підтвердив наявність тісного взаємозв'язку між інвестиційними ресурсами та фінансовими результатами діяльності підприємства.

Отже, результати проведеного дослідження підтверджують, що ефективне інвестиційне забезпечення є ключовою умовою сталого розвитку агробізнесу, підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств та

забезпечення їх фінансової стійкості в умовах воєнного та післявоєнного відновлення економіки України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ellen MacArthur Foundation. Circular Economy: An Introduction. 2020. URL: <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/circular-economy/concept> (дата звернення: 29.04.2026).
2. Ghisellini P., Cialani C., Ulgiati S. A Review on Circular Economy: The Expected Transition to a Balanced Interplay of Environmental and Economic Systems. *Journal of Cleaner Production*. 2016. № 114. P. 11–32.
3. Kirchherr J., Reike D., Hekkert M. Conceptualizing the Circular Economy: An Analysis of Definitions. *Resources, Conservation and Recycling*. 2017. № 127. P. 221–232.
4. Malik M.Yo., Kravchenko S.A., Malik L.M. Financial and credit support for the functioning of agricultural business entities. Вдосконалення фінансово-кредитного механізму забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки, сільських територій та країн V-4 : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Дубляни, 2 червня 2022 р.). Частина II. Дубляни : ЛНУП, 2022. С. 18-22.
5. Zhevatchenko V.S. Prospects for the Development of the Innovative Potential of Agricultural Enterprises. *Regional Economy*. 2023. Vol. 107(1). P. 119–125. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2023-1-122>.
6. Безп'ята І. В. Інвестиційне забезпечення аграрного сектора економіки: монографія. Миколаїв : МНАУ, 2016. 337 с.
7. Боровик Т., Даниленко В. Ринкова трансформація України і інноваційний розвиток аграрних підприємств. *Вісник ХНТУСГ*. 2010. Вип. 5. С. 109–116.
8. Варфоломєєв М.О., Чуріканова О.Ю. Циркулярна економіка як невід'ємний шлях українського майбутнього в аспекті глобалізації. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7929> (дата звернення: 29.04.2026).

9. Вербівська Л.В., Заїчко І.В., Тимченко Н.М. Управління інвестиційно-інноваційними ресурсами підприємств у реаліях цифрової економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 2. С. 67–73. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/273> (дата звернення: 01.05.2026).

10. Галас Л.І., Дзямулич М.І., Шматковська Т.О. Особливості експортної діяльності сільськогосподарських підприємств в Україні. *Економічний форум*. 2021. № 2. С. 74–79. URL: http://eforum.lntu.edu.ua/index.php/ekonomichnyy_forum/article/view/206 (дата звернення: 14.05.2023).

11. Гончаренко О.В. Інноваційний розвиток аграрних підприємств в контексті формування інформаційної економіки. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 10(136). С. 103–109. URL: https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/8637/1/ape_2012_10_16.pdf (дата звернення: 14.04.2026).

12. Гурський, А., Бережницька, У., Паневник, Т. Організаційні аспекти інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників. *Економіка та суспільство*, 2026. (86). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-86-9>

13. Дмитровська В.С. Формування фінансових ресурсів підприємств в умовах фінансової нестабільності. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2017. № 2(13). С. 75–80. URL: http://lib.pnu.edu.ua/files/zbirnyky/A%D0%9FPE%D0%A0_2017_13_2.pdf (дата звернення: 14.05.2023).

14. Єрмаков Ю.В., Калашнікова Г.О. До питання інвестиційного забезпечення розвитку аграрного сектору України. *Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки)*. 2020. № 2(42). С. 18–24.

15. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності. *Державна служба статистики України* : веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 14.05.2023).

16. Кваша О.С. Інноваційний розвиток економіки України: світовий досвід та рекомендації для України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. Вип. 6. Ч. 1. С. 150–154. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/11230/1.pdf> (дата звернення: 14.04.2026).
17. Кісіль М.І. Пріоритетні напрями інвестицій у аграрну сферу України в умовах нестабільності. *Вісник ХНАУ. Серія: Економічні науки*. 2015. № 1. С. 84–91. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnau_ekon_2015_1_16 (дата звернення: 14.04.2026).
18. Лопатинський Ю.М., Буринська О.І. Складові та пріоритети сталого розвитку аграрного сектору економіки: концептуально-теоретичний дискурс. *Економіка АПК*. 2018. № 6. С. 94–102. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2018_6_12 (дата звернення: 14.04.2026).
19. Мамчур В., Студінська Г. Інноваційний розвиток аграрної сфери в умовах реалізації національної системи стійкості. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-144>.
20. Маргасова В., Вдовенко Н. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору з урахуванням структурних змін для груп суспільних інтересів. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2022. № 4(32). С. 109–119.
21. Маргасова В., Вдовенко Н. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору з урахуванням структурних змін для груп суспільних інтересів. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2022. № 4(32). С. 109–120. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4\(32\)-109-120](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4(32)-109-120).
22. Мацибора Т.В. Інвестиційний потенціал аграрного сектору України: формування та розвиток. *Економіка АПК*. 2020. № 6. С. 49–53.
23. Мовчанюк А.В. Інвестиційний потенціал сільськогосподарського виробництва як основа забезпечення сталого розвитку аграрного сектору України. *Ефективна економіка*. 2021. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9288> (дата звернення: 04.05.2026).

24. Мовчанюк П.Г. Інвестиційний потенціал сільськогосподарського виробництва як основа забезпечення сталого розвитку аграрного сектору України. *Ефективна економіка*. 2021. № 9. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2021/93.pdf (дата звернення: 14.05.2023).
25. Покиньючерда В. В., Тімченко О. Л. Аналіз інвестиційного забезпечення розвитку аграрного виробництва в Україні . *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 20. С. 71–78. DOI: 10.32702/2306-6814.2023.20.71
26. Покотильська Н. В., Янчевський Р. В., Сіренко О. В., Куява Б. М. Державне управління та інноваційно-інвестиційна стратегія експортоорієнтованого підприємництва в умовах активізації національного агробізнесу. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. № 9 (291). С. 117–129. DOI: 10.32752/1993-6788-2025-1-291-117-129
27. Поляков, М. А. (2024). Визначення сучасних тенденцій щодо інвестиційної активності підприємств. *Економічний вісник Донбасу*, (3(77)), 60–65. [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2024-3\(77\)-60-65](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2024-3(77)-60-65).
28. Скрипник В.В. Інноваційний розвиток аграрних підприємств України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2021. № 20. С. 19–24. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.20.2021.252585>.
29. Статут підприємства ТОВ «Агротех».
30. Степаненко, С. (2023). Сучасний стан інвестиційного забезпечення інклюзивного розвитку суб'єктів агробізнесу. *Економічний простір*, (185), 43–48. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/185-8>
31. Стоянова-Коваль, С., Слущкий, Є. Інструменти інвестиційного забезпечення розвитку аграрного сектору в умовах циркулярної економіки. *Економіка та суспільство*, 2022. (46). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-75>
32. ТОВ «Агротех». *Business-guide* URL: <https://agroteh-tishkovka.business-guide.com.ua/>

33. ТОВ «Агротех». *Opendatabot*. URL: <https://opendatabot.ua/c/31715423>
34. ТОВ «Агротех». *Tripoli.land* URL: <https://tripoli.land/ua/farmers/kirovogradskaya/dobrovelichkovskiy/agroteh-31715423>
35. Томілін О.О., Ведмідь М.О. Особливості інвестиційного забезпечення аграрного сектору економіки. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 45. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1930> (дата звернення: 14.04.2026).
36. Харченко Г.А., Миргородська Д.О. Інвестиційна діяльність сучасних сільськогосподарських підприємств: стан, проблеми та напрями поліпшення. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2018. № 17. С. 663–667. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/17_ukr/98.pdf (дата звернення: 14.05.2023).
37. Хуан Б. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку аграрних підприємств. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 2025. 344(4), 579-585. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-344-4-82>
38. Чалюк Ю.О. «Warstate» і «Welfare state»: конфлікт чи синергія воєнної стратегії та соціальної безпеки України. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 1(48). С. 309–320. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/download/920/881/> (дата звернення: 14.05.2023).
39. Шейко І.А., Петрова Р.В. Перспективи та виклики інноваційного розвитку України в умовах глобалізації. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економіка*. 2018. Спеціальний випуск за результатами роботи XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Маркетингові технології в умовах глобалізації економіки України». С. 178–181. URL: <http://openarchive.nure.ua/handle/document/79666> (дата звернення: 14.04.2026).

40. Шуст О. А., Варченко О. М., Крисанов Д. Ф., Драган О. О., Ткаченко К. В. Інвестиційне забезпечення аграрного сектора економіки України у довоєнний та повоєнний періоди. *Економіка та управління АПК*. 2023. № 1. С. 6–26. DOI: 10.33245/2310-9262-2023-181-1-6-26.

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОТЕХ"

Територія: Тишківка

Організаційно-правова форма господарювання:

Товариство з обмеженою відповідальністю
вид економічної діяльності: вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур

Середня кількість працівників (2): 115

Адреса, телефон: 21013, вул.Центральна, 17, с. Тишківка, Новоукраїнській район, Кіровоградська область, тел. 380678676719

Дата (рік,

за ЄДРПОУ

за за

КАТОТГ(1)

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

31.12.2023

31715423

UA35060250010

051036

240

1.11

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

на 31.12.2023 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	4,00	4,00
накопичена амортизація	1002	4,00	4,00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	20 626,00	-
Основні засоби	1010	40 023,00	50 713,00
первісна вартість	1011	143 444,00	167 779,00
знос	1012	103 421,00	117 066,00
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	60 649,00	50 713,00
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	145 962,00	206 810,00
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари,	1125	59 800,00	67 275,00
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	2,00	-
з бюджетом	1135	171,00	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Продовження додатку А

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	165 317,00	120 538,00
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 121,00	3 440,00
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	2 204,00
Усього за розділом II	1195	374 373,00	400 267,00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	435 022,00	450 980,00

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	120,00	120,00
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	4 218,00	4 218,00
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	324 414,00	352 664,00
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	328 752,00	357 002,00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	12 566,00	1 680,00
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	12 566,00	1 680,00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	50 756,00	53 863,00
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	26 244,00	24 746,00
розрахунками з бюджетом	1620	820,00	9 891,00
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	9 715,00
розрахунками зі страхування	1625	57,00	153,00
розрахунками з оплати праці	1630	605,00	716,00
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	15 222,00	2 929,00
Усього за розділом III	1695	93 704,00	92 298,00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	435 022,00	450 980,00

Додаток Б

Підприємство: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОТЕХ"

(найменування)

Дата (рік,
місяць,
число)

за ЄДРПОУ

КОДИ
5.03.2024
31715423

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

2023

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	за аналогічний період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	208 270,00	182 849,00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	208 270,00	105 280,00
Валовий: прибуток	2090	88 018,00	77 569,00
збиток	2095	(-)	
Інші операційні доходи	2120	10 643,00	17 636,00
Адміністративні витрати	2130	6 086,00	5 676,00
Витрати на збут	2150	35 569,00	23 549,00
Інші операційні витрати	2180	6 715,00	17 764,00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	50 291,00	48 216,00
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	6,00	35,00
Інші доходи	2240	164,00	-
Фінансові витрати	2250	12 496,00	7 502,00
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	37 965,00	40 749,00
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-9 715,00	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	28 250,00	40 749,00
збиток	2355	(-)	(-)

Продовження додатку Б

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	28 250,00	40 749,00
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	88 641,00	82 184,00
Витрати на оплату праці	2505	23 345,00	20 892,00
Відрахування на соціальні заходи	2510	4 150,00	3 657,00
Амортизація	2515	14 809,00	13 185,00
Інші операційні витрати	2520	20 504,00	20 697,00
Разом	2550	151 449,00	140 615,00
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Саусь Сергій Іванович
(ініціали, прізвище)

Додаток В

Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОТЕХ"

Територія: КІРОВОГРАДСЬКА

Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності: Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур

Середня кількість працівників (2): 132

Адреса, телефон: вулиця Центральна, буд. 17, с. ТИШКІВКА, Тишківська, НОВОУКРАЇНСЬКИЙ р-н, КІРОВОГРАДСЬКА обл., 27013, Україна, тел. 678676219

Дата (рік,
за ЄДРПОУ
за за
КАТОТТГ(1)
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ
31.12.2025
31715423
UA35060250010 051036
240
1.11

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

на 31.12.2025 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	4,00	4,00
накопичена амортизація	1002	4,00	4,00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	-
Основні засоби	1010	65 939,00	75 130,00
первісна вартість	1011	201 327,00	229 800,00
знос	1012	135 388,00	154 670,00
Інвестиційна нерухомість	1015	0	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	-
Довгострокові біологічні активи	1020	0	7 823,00
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	7 869,00
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	46,00
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших	1030	0	-
інші фінансові інвестиції	1035	0	-
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших	1036	0	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	-
Відстрочені податкові активи	1045	0	-
Гудвіл	1050	0	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065	0	-
Інші необоротні активи	1090	0	-
Усього за розділом I	1095	65 939,00	82 953,00

Продовження додатку В

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	205 514,00	220 041,00
виробничі запаси	1101	28 003,00	38 586,00
незавершене будівництво	1102	118 171,00	132 402,00
готова продукція	1103	59 174,00	48 936,00
товари	1104	166,00	117,00
Поточні біологічні активи	1110	0	-
Депозити перестраховання	1115	0	-
Векселі одержані	1120	0	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи,	1125	51 726,00	92 650,00
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	0	-
з бюджетом	1135	0	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих	1140	0	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх	1145	0	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	135 837,00	154 778,00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	459,00	5 153,00
готівка	1166	0	-
рахунки в банках	1167	459,00	5 153,00
Витрати майбутніх періодів	1170	0	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	-
резервах незароблених премій	1183	0	-
інших страхових резервах	1184	0	-
Інші оборотні активи	1190	2 162,00	1 351,00
Усього за розділом II	1195	395 698,00	473 973,00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	-
Баланс	1300	461 637,00	556 926,00

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	120,00	120,00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	-
Капітал у дооцінках	1405	0	-
Додатковий капітал	1410	4 218,00	4 218,00
емісійний дохід	1411	0	-
накопичені курсові різниці	1415	0	-
Резервний капітал	1415	0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	362 371,00	411 063,00
Неоплачений капітал	1425	(0)	(-)
Видучений капітал	1430	(0)	(-)
Інші резерви	1435	0	-
Усього за розділом I	1495	366 709,00	415 401,00

Продовження додатку В

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	-
Пенсійні зобов'язання	1505	0	-
Довгострокові кредити банків	1510	0	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	-
Довгострокові забезпечення	1520	0	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	-
Цільове фінансування	1525	0	-
благодійна допомога	1526	0	-
Страхові резерви	1530	0	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	-
резерв незароблених премій	1533	0	-
інші страхові резерви	1534	0	-
Інвестиційні контракти	1535	0	-
Призовий фонд	1540	0	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	-
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	52 500,00	81 997,00
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	-
товари, роботи, послуги	1615	17 480,00	38 707,00
розрахунками з бюджетом	1620	2 842,00	445,00
у тому числі з податку на прибуток	1621	2 466,00	-
розрахунками зі страхування	1625	0	427,00
розрахунками з оплати праці	1630	429,00	1 229,00
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними	1635	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з	1640	9 710,00	4 675,00
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх	1645	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою	1650	0	-
Поточні забезпечення	1660	0	-
Доходи майбутніх періодів	1665	0	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	-
Інші поточні зобов'язання	1690	11 967,00	14 045,00
Усього за розділом III	1695	94 928,00	141 525,00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	-
Баланс	1900	461 637,00	556 926,00

Керівник

Саусь Сергій Іванович
(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

Мусієнко Людмила Анатоліївна

Додаток Г

Підприємство: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОТЕХ"

(найменування)

Дата (рік, місяць,

за ЄДРПОУ

КОДИ
10.03.2026
31715423

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Рік 2025

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	235 360,00	237 597,00
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	0
премії підписані, валова сума	2011	-	0
премії, передані у перестраховання	2012	-	0
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	0
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	131 893,00	135 790,00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	0
Валовий: прибуток	2090	103 467,00	101 807,00
збиток	2095	(-)	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	0
Дохід (витрати) від змін інших страхових резервів	2110	-	0
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	0
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	0
Інші операційні доходи	2120	1 947,00	1 019,00
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	0
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	0
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	0
Адміністративні витрати	2130	15 484,00	9 717,00
Витрати на збут	2150	28 110,00	35 389,00
Інші операційні витрати	2180	3 795,00	3 380,00
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	0

Продовження додатку Г

витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	58 025,00	54 340,00
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	0
Інші фінансові доходи	2220	135,00	117,00
Інші доходи	2240	-	0
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	0
Фінансові витрати	2250	9 468,00	6 055,00
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(0)
Інші витрати	2270	(-)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	48 692,00	48 402,00
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-10 695,00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	48 692,00	37 707,00
збиток	2355	(-)	(-)
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	0
Накопичені курсові різниці	2410	-	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	0
Інший сукупний дохід	2445	-	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	48 692,00	37 707,00
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	117 691,00	108 602,00
Витрати на оплату праці	2505	30 819,00	24 613,00
Відрахування на соціальні заходи	2510	6 610,00	3 751,00
Амортизація	2515	19 386,00	17 266,00
Інші операційні витрати	2520	20 480,00	15 878,00
Разом	2550	194 986,00	170 110,00

Продовження додатку Г

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	0

Керівник

Саусь Сергій Іванович
(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

Мусієнко Людмила Анатоліївна
(ініціали, прізвище)